

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP

Felőlős szerkesztő:

Kurkó Gyárfás

Bejegyzve a Brassói törvény-

széken G. II. 1768/1944 szám alatt

Engedélyezte: Cenzura Militară

a Presel sub No. 1437, 7. X. 1944

AZ ISTENEK VÉRE

Irta: Szemlér Ferenc

Kurkó Gyárfás nagy visszhangot felvert kédvászárhelyi beszédében jelentette be, hogy a Székelyföldre tervezett magyar nyelvű műegyetem megvalósításának kérdését pénzügyi nehézségek miatt egyelőre el kellett ejteni. A kormány a tervet mindenben helyesnek találja, elvben megvalósítása mellett is van, de az adott viszonyok között a Magyar Népi Szövetséggel egyetértésben erőfeszítéseit átmenetileg az elemi és középfokú magyar oktatás megszervezésére és fenntartására irányítja.

Ez a megoldás bizonyára csalódást okozott egyes körökben. Számolnunk kell azonban azzal, hogy nem minden fontosnak sőt nélkülözhetetlennek felsimert terv valósulhat meg elképzeléseink szerint. Számolnunk kell a valósággal, amely rendszerint gátakat vet a gyorsan röppenő képzeteknek. Az emberi tevékenység csodája viszont abban rejlik, hogy ezeket a gátakat mégis megkerüli, mégis ledönti és mégis megvalósítja, amit föltett magában.

Valóban szükségünk van magyar műegyetemre. Csupán akkor tudunk ipari és technikai téren megfelelő haladást felmutatni, ha gyakorlati tevékenységünket megfelelő elméleti ellenőrzéssel és irányítással egészítjük ki. Az egyetem nevelő szakembereinket, akik a gyakorlati munkába helyes ütemet és tájékozódást visznek. Az egyetem teljesíti ki mindazokat a képességeket, amelyek a Székelyföld népében rejtőznek s eddig csak elvetett fűrő-faragó mesterkedésben nyilvánulhattak meg. Az egyetem nevelő ki majd azt a tudósnemzedéket, amely önálló kutatásaival a nép és az ország hírnevét emeli a világ szellemi haladásának nagy munkaversejében.

Ennek a megvalósításáról nem mondunk le. Csak éppen eltelessük arra az időre, amikor a tervekhez a valóság is hozzáidomul. Mert ne higgyük, hogy a valóságot nem lehet idomítani. Bizonyos határok között tőlünk függ minden.

A most még nem valósított műegyetem hiányában is megtehetjük már azonban mindazokat az intézkedéseket, amelyek jövőd főiskolai oktatásunk alapvetéséhez föltétlenül szükségesek. Már bányákat furhatunk a Székelyföldön. Már felépíthetjük az első kőolajkutakat, ha a próbakutak sikerrel kecsegtetnek. Megtehetjük a földgáz-berendezéseket, ha ez a csodálatos természetadta fűtő és hajtóanyag megjelenik a föld színén. Hozzálat-hatunk borvízkutáink, ásványos fűdőink, természetes meleg-forrásaink fokozottabb kihasználásához még pedig úgy, hogy ezáltal ne csak az egyéni haszon, hanem a népi jólét is növekedjék.

Szakembereink máris vannak a helyszínen. Mérnökök, a földtan tudósok, az értékesítés szakavatott ismerői készítik a terveket, vizsgálják a lehetőségeket és villantják fel előttünk a jövő képeit. A táj pedig nyugtalanul várja, hogy bátor szerelmese, az ember, feltárja méhének eddig rejtett titkait.

Háromszék északkeleti részén borvízkutak buzognak elő a földből. Udvarhely megye nehezen termő talaja mindentelő ásványos kincseket rejt. Csik és Gyergyó-óriási értéktárház csak elenyészően csekély része került felszínre. Mind a mai napig csak a rengetegeket borotválták a főke jrtó szerszámai, holott már jókai képzelete is a Gyilkos-tó körül helyezte el Tatrangi David ichor-bányáit. Az ichor: „az istenek vére” csak a költő elméjében létezett ugyan, de jelképnek mégis nagy-szerű. A Székelyföld felszíne alatt véges-végig húzódik a kincs, a jólét, csak éppen utána kell nyulni.

A Székelyföld dolgozói máris példát adtak nekünk a teremésre. Balánbánya mér-nökei és vezetői elmenekültek a fasiszta kormány parancsára, de a magukra maradt munkások épségben megőrizték a felbecsülhetetlen értékű berendezéseket. Szentkeresztbánya munkásai szembeszálltak a szabotáló szász tulajdonosokkal és tökehiánnyal küzdöve is üzembhelyezték a nagyfontosságú vállalatot. Csikban a Magyar Népi Szövetség erőfesz. közbe-lépésére ismét visszakérültek helyükre a termékdolgozó szövetkezet értékes gé-peit s a csiki székelyek ismét munkához láttak. Udvarhely dolgozói most tömörültek kutató szövetkezeté, hogy feltárják a talaj titkait. A brassói Schiel gyárból pedig Tökés István munkás jelenti be, hogy a munkásság kész tervet tud szolgáltatni

könnyen felszerelhető, papírfelvezető üzemekhez.

Ezek csak példák, de még mennyi munka vár ránk. Szakembereink máris vannak, kutatóink érvényesíteni akarják tudásukat munkáikban a fesszű tetterő! Rendben van, nem lesz műegyetem! Egyelőre nem végzünk tudományos kutató munkát. De máris elvégezzük a gyakorlati alapvetést, felépítjük azt a hatalmas ipari hálózatot, amelynek szilárd támaszain mag-asra fog majd emelkedni a szellemi betetőzés.

Egyelőre biztosítani fogjuk a Székely-föld népének a keredeti lehetőségeit. Hozzá fogunk járulni, hogy a kielégített közvetlen igények nyomán meg' eremjenek a kifinomultabb szükségletek igényei is. Majd ha mindezt megszínáluk, akkor a

pénzügyi helyzet is könnyebbé válik és a műegyetem felállításának útjába nem áll majd ilyen akadály.

De ha majd megteremtettük az új üze-meket, új bányákat, új gyárakat, új földol-gozó telepeket, akkor a dolgok tehettenségi ereje folytán szinte önmaguktól fog-nak születni mellettük a régen kitervelt és régen óhajtott főiskolák is. A szelle-mi haladás vágya ma már lebirhatatlan a tömegekben. És a felépülő új vállalkozá-sok ezt a vágyat még fokozni fogják. S hirtelen arra ébredünk, hogy a most meg nem valósított műegyetem egyik napról a másikra kinőtt a földből. A kohászat Ud-varhelyen, az erdszét Csikban és a textil-iskola Szentkeresztbányán — úgy ahogy an-nakidején elterveztük.

Ezeket a főiskolákat pedig majd szé-kely munkások, földművesek és iparosok fiai fognak tanulni, hogy népből jövő és attól soha el nem szakadó igazi értelmiség-gé nőjjenek.

A belpolitikai helyzet tisztázása

Sajtóértekezleten cáfolta meg a kormány a tagjai között állítólag felmerült nézeteltéréseket

A Munkás Egységfront magatartása a Koronával szemben

(Bukarest) Kedden, szeptember 4-én délután a propagandaügyi minisztérium-ban sajtóértekezlet volt, amelyen Constantescu Iasi propagandaügyi miniszter, Rădescanu munkügyi miniszter és Patrăscanu igazságügyi miniszter nyilatko-attak Románia belpolitikai helyzetéről. A sajtóértekezleten jelen voltak a külföldi sajtó képviselői is, köztük Stringer Ann az United Press és Fredin, a Newyork Herald Tribune tudósítója is, akik nemrégiben érkeztek Amerikából. Ez alkalomra a propagandaügyi miniszter részlet s ma-gyarizatot adott arról a közleményről, a melyben a kormány bejelentette, hogy a helyén marad és folytatja a március 6-án

megkezdett munkáját.

A külföldi újságírók kérdéseire vála-szolva több fontos kérdést tisztáztak az értekezleten. Így az Amerika Hangja rádió állomás ama hírével kapcsolatban, amely szerint Byrnes, az Egyesült Államok kül-ügyminisztere kijelentette, hogy a román kormány szociáldemokrata tagjai tiltakoz-tak volna a jelenlegi kormány összetétele ellen. Rădescanu Lothar a következő vála-szt adta:

„Ez a tiltakozás sohasem történt meg. A minisztertanácsban a szociáldemokrata párt egyhangu határozata alapján a köv-ekező nyilatkozatot tettem: Felfogásunk szerint Romániában csak a Szovjetszöv-et-

ség által elismert kormány létezhet. Azt óhajtuk, hogy ezt a kormányt Anglia és az Egyesült Államok is ismerje el. A szociáldemokrata miniszterek és a szociáldemokrata párt egyhanguan támogatják a Groza kormányt.

A maga részéről Patrăscanu igazság-ügyi miniszter a következőket jelentet-te ki:

„Ami a két munkáspártnak a Koronával szembeni magatartását illeti, tudomásukra hozhatom, hogy Petrescu Titellel együtt kihallgatást kértünk Öfelsége Mihály királytól, hogy az Uralkodó tudomására hoz-zuk ama közös óhajunkat, hogy mindvé-gig együttműködjünk a Koronával.”

A hadsereg üdvözlöte Öfelsége trónralépésének öt éves évfordulója alkalmából

(Bukarest) Szeptember 6-án telt el az ötödik éve annak, hogy Öfelsége I. Mihály király trónra lépett. Ez alkalomból a fővárosban a patriarkátuson ünnepélyes Tedeumot tartottak. A törvényszékek és más bírói hatóságok ezen a napon hivatal-ból elnapolták tágyalásaikat. A gyárak és magánvállalatok azonban dolgoztak. Az egész ország területén az épületeket fellobogózták.

Răscanu tábornok, hadügyminiszter az évforduló alkalmából a következő táviratot intézte Öfelségéhez:

Felség, ma, amidőn ötödik éve telt le annak, hogy hazánk trónjára lépett, egész hadseregünk gondolatban Felséged felé fordul, emelkedett érzései és tisztelettel-

jes odaadása felől biztosítsa Felségedet a Korona, az Ország és a Nép legfőbb java érdekében.

Mi, harcosai a manak és a holnapnak, nem fogunk letérni arról az útról, amit Felséged 1944 augusztus 23-ával muta-tott számunkra, amikor mély bölcsessé-gével és páratlan bátorságával arra az utra irányított bennünket, amelyen ma haladunk a győzelmet és békét előkészí-tő győztes, nagy és nemes Szovjet Nép és az Egyesült Nemzetek oldalán.

Éljen Öfelsége, az anyakirályné!
Éljen Felséged!

Răscanu C. Vasiliu tábornok,
hadügyminiszter

A demokrat tömegek a fővárosban és az ország minden részében gyűléseken és határozati javaslatokban biztosítják támogatásukat felől a Groza kormányt

(Bukarest.) A fővárosban minden gyár és intézmény alkalmazottai gyűléseket tartottak és azokon határozati javaslatok-ban fejezték ki szilárd elhatározásukat, hogy minden erejükkel támogatják a széles demokrata összefogás Groza-kormá-nyát. A „Cartea Românească” vállalat al-kalmazottai határozati javaslatukban a termelés fokozása és a reakció elleni harc jegyében biztosították a Groza-kormányt odaadó támogatásukról. A „Dacia Ro-mánă” vállalat munkásai határozati ja-vaslatukban arra tesznek fordalmat, hogy

minden csapást, amelyet a Kormány el-len szánnak, a reakció fejére fordítják vissza. A „Mocionita” és a „Migral” alkalmazottai kijelentik, hogy még szoro-sabb falat fognak a jövőben alkotni a de-mokrata összefogás kormánya mellett. A „Postavaria Română” munkásai szük-ségnek látják a reakció erőinek szétzúzá-sát, amely szembe helyezkedik a Groza-kormányval. A fővárosi közúti vasutak, a STB alkalmazottai is sürgetik, hogy végre halálos csapást kell mérni a reakció-ra. A belügyminisztérium tisztviselői és

alkalmazottai is gyűlést tartottak, a Groza-kormány mellett és táviratban biztosí-tották Groza Péter miniszterelnököt oda-adó támogatásukról.

A miniszterelnökségre naponta ezrével érkeznek az ország minden részéből egye-sektől és közületektől táviratok, üdvöze-tek és határozati javaslatok szövegeivel, amelyek egyaránt támogatásukról bizto-sítják Groza Péter kormányát. Több köz-ség és város előljárósága és tanácsa, köztük Nagyvárad törvényhatóságának tanácsa is táviratban fejezte ki a lakosság támogatásának szándékát a széles de-mokrata összefogás Groza-kormánya iránt. A főváros Nemzeti Demokrata Arcvona-la megyei tanácsának rendezésében kerültenként gyűléseket fognak tartani, amelyeken a lakosságnak alkalma lesz nyíltan állást foglalni a demokrata ösz-szefogás támogatásának kérdésében.

A közigazgatási felügyelők értekezlete

(Bukarest, Rador.) Pénteken délelőtt 9 órákor az ország összes közigazgatási felügyelői értekezletet tartottak a befűgy-minisztériumban. Az értekezleten elnöklő Georgescu Teohari befűgyminiszter be-szédet tartott és ebben rámutatott a kö-zigazgatási felügyelők fontos szerepére az átalakulások és az újjáépítés jelenlegi idő-szakában. A kormány erőfeszítéseit min-denkinél támogatnia kell — mondotta — és ebben a közigazgatási vezetőknek kell példát mutatniuk.

Magyar gyermeket magyar iskolába!

SZERVEZETI ÉLET

A MNSZ hírei

Vasárnap, szeptember 9-én nagygyűlést tart a MNSZ szervezete Sepsiszentgyörgyön, melyen Kurkó Gyárfás, a MNSZ országos elnöke is részt vesz.

A brassói brassói szervezetének ifjúsági csoportja a heti közművelődési óra keretében szeptember 8-án szombaton este fél 7 órai kezdettel Ady-estet rendez. A nagy költő válogatott versei kerülnek az ifjúsági csoport tagjainak előadásában bemutatásra és Schenk Gyula tanár ismertető előadást tart Ady költészetéről.

Vigyzati

Felhívjuk Brassó város lakosságának figyelmét, hogy a fogságból hazatérő foglyok részére többen lepecsételt len gyűjtőívvel járnak s a gyűjtés eredményének hováfordításáról senki sem tud semmit. — Csak azok a személyek vannak feljogosítva a gyűjtésre, akiknek a gyűjtőívét az Apărarea Patriotică (Népvédelem) bocsátotta ki, s melyen a MNSZ pecsétje is rajta van.

A brassói borbély és fodrászmunkások első közművelődési estje

(Brassó) A szeptember 1-i ünnepségek alkalmával tartották meg a brassói borbély- és fodrászmunkások első táncos egybekötött műsoros közművelődési estjét. A változatos szórakoztató műsorok sikeréhez nagyban hozzájárult a „Törökves” munkásszolgálat és zenekarának hangversenye Lengyel László karnagy és Kerekes József zenekarvezető vezetésével. A fodrászmunkások műkedvelőcsoportja is lelkesen kivette részét a munkából és a jól megérdemelt sikerből. A vezetőség ezúton mond köszönetet a „Törökves” ének- és zenekarának, a többi műsorszám szereplő tagjainak és a táncok betanításáért Izsák István fáradhatatlan munkájáért.

Szakszervezeti hírek

A bőr- és cipész szakma szakszervezete felkéri összes tagjait, és azokat is, akik még nincsenek beiratkozva a szakszervezetbe, hogy hétfőn 1945 szeptember 10-én délután 3 órakor pontosan jelenjenek meg a szakszervezet székházában, Mitropolitul D. Filitti 5 szám alatt.

Minden cipész mester hozza magával az iparendélyt és mester könyvét, hogy a kérvényeket a rendelt munkához való engedélyért a munkakamrához be tudjuk adni. Aki nem jelenik meg, ezt a legujabb engedélyt nem kaphatják meg. Ugyancsak a héten kezdjük meg az anyagelosztást is, amit az ORAP-tól kapunk, úgy hogy mindenki jelenléte fontos. — A vezetőség.

A brassói faipari fűrészgári munkások szakszervezete szeptember 9-én, vasárnap délelőtt 9 órakor havi rendes közgyűlést tart az egyesült szakszervezetek Szabadságtér 26 szám alatti helyiségében, amelyre a tagok, ugyancsak a szakmához tartozó, be nem szervezett munkások teljes számban való megjelenését kéri a vezetőség. Napirenden: általános beszámoló tartása.

A brassói vas- és fémmunkások szakszervezete, kisiparos munkások vezetősége szeptember 12-én délután 3 órai kezdettel újabb közgyűlést tart a szervezet Kútutca 66 szám alatti helyiségében. A tagok megjelenése kötelező.

„Esslingen” Irodongyöket
utólrhetetlen minőségben
szállít

«Obloane»

Atelier de rului „ESSLINGEN”
Brassó, Str. Dr. Vasile Lucac 102
Telefon 15-70
Javításokat vállalunk.

Az iskolaigazgatók nem tagadhatják meg egyetlen tanuló felvételét sem a középiskolák I. osztályába

(Bukarest, Rador) A közoktatásiügyi minisztérium közlése szerint a középiskolák I. osztályába szeptember 15-ig lehet beiratkozni. A határidő lejártá után az iskolaközi tanács elnöke jelentést tesz a beiratkozott tanulók számáról. Abban az esetben, ha a beíratást végző iskola képtelen annyi osztályt felállítani, hogy egy osztályra csak 40 tanuló jusson, a fennmaradó tanulókat szétosztják a többi iskola között. Az elméleti középiskolákban a beíratásnál előnyben kell részesíteni a földműves-gyermekeket.

Az iskolai bizottságoknak nincs joguk megtagadni a tanulók beíratását semmiféle címen. Amennyiben ez mégis megtörténne, a beíratás megtagadását szabotálnak minősítik. A beíratásnál nem irányadó a tanuló közérőntelisége. Beíratkozni azonban csak a helyihez legközelebb fekvő iskolában lehet.

A középiskolák II.—VIII. osztályába az alsó osztályokba előírt 50 és a felső osztályokba előírt 60-as létszámon felül legfeljebb még 10 százalékot lehet felvenni. Ami a főlétszámu tanulókat illeti, az iskolaközi tanács gondoskodni köteles a párhuzamos osztályok felállításáról. Ha ez nem volna lehetséges, a kimaradt tanulók magánvizsgát tesznek.

A községi előjárások az iskolaközi tanácsal karöltve állami ösztöndíjasnak ajánlanak egy szegénysorsu szorgalmas tanulót.

A romániai Általános Munkaszövetség javasolta Görögország, Lengyelország és Magyarország meghívását a párisi nemzetközi szakszervezeti értekezletre

(Bukarest.) Az Általános Munkaszövetség központi bizottsága legutóbbi Bukarestben tartott teljes ülésén foglalkozott a szeptember hónap folyamán Párisban összehívott nemzetközi munkás értekezleten szóba kerülő kérdésekkel. Állásfoglalását a nagyfotosságu kérdésekkel kapcsolatban a következőkben szögezte le:

1. A fasiszta rendszer megdöntése nyomán újjászülött romániai szakszervezeti mozgalom a szakszervezeti egység és a nemzetközi munkás összetartás alapjain áll. Ezen alapelvekhez híven a romániai szakszervezeti mozgalom törvölzi a párisi nemzetközi értekezletet, amelyben szerencsés alkalmat lát arra, hogy a földkerekség kézi és értelmiségi munkásai világ-szakszervezeti szövetségbe tömörüljenek.

2. A romániai Általános Munkaszövetség teljes egészében magává teszi a nemzetközi munkásértekezlet ügyvezető bizottságának kidolgozott alapszabálytervezetét és javasolja, hogy a nemzetközi munkásértekezlet résztvevői közé hívják meg Görögország, Lengyelország és Magyarország szakszervezeti kiküldötteit is, mint azon országok kiküldötteit, amelyek öntudatos munkássága elszánt harcot folytatott a fasiszta elnyomók ellen.

3. A párisi nemzetközi értekezlet olyan politikai, gazdasági és társadalmi viszonyok közti ülés, amelyekre az értekezlet határozatai nagy hatást, ha ugyan nem döntő hatást hivatottak gyakorolni a világ-béke kérdései szempontjából.

Európa, amelyet a fasiszta hordák és Ázsia, melyet a japán militarizmus pusztított el, a munka emberei elé mindenütt annak a kötelességnek a terhét állítják,

hogy erőfeszítéseiket az újjáépítés és gazdasági megújulás érdekében fejtse ki.

A munkásosztály azonban, mint építő tényező és mint a haladás uttorja csak azon feltétel alatt tudja feladatát teljesíteni, ha a népek békében és testvériségben élnek egymással.

Eppen ezért a világértekezlet célja — a világ-szakszervezet kiépítése mellett — az kell legyen, hogy találja meg hatásos szeret a jövő imperialista háború okai teljes kiküszöbölésének.

A romániai szakszervezeti küldöttség ebben az értelemben arra kap megbízást, hogy kérje a Világértekezletet, tárgyalja meg és találja meg a fasiszta letörésének eszközeit úgy nemzeti, mint nemzetközi téren, bármilyen alakban is nyilatkoznék meg az és javasolja, hogy a világ munkásságának nemzetközi összetartása nyilatkozzék meg közös kezdeményezésekben a Világ-szövetség azon szakszervezeteinek megsegítése érdekében, amelyek működését az illető ország reakciós rendszere meggátolná a jövőben.

A romániai szakszervezeti mozgalom reményét fejezi ki aziránt, hogy a párisi nemzetközi értekezlet munkáit az általános demokráta alapelvek szelleme fogja áthatni és hogy meg fogják alkotni annak világgepezetét, amely ezen alapelvek érvényesülését lehetővé teszi a gyakorlatban. Végül biztosítja a Világértekezletet Románia munkásságának teljes önfeloldozásáról, amellyel a ráháruló kötelességeket teljesíteni fogja.

Éljen a Munka Embereinek Nemzetközi Összetfogása!

A lisztet is lehet pótolni

Az utóbbi években egyre nagyobb népszerűsége tett szert a sütőtök fogyasztása. A népelelmész szempontjából nagyon fontos, elsőrendű értékes, jóízű táplálék, sok tekintetben kenyér- és lisztpótló. Lisztpótlása abban rejlik, hogy kellemes és sok esetben gesztenyére emlékeztető íze alkalmassá teszi az étkezésnél a tésztafélek helyettesítésére és így a háziasszony beosztását megkönnyíti a rendelkezésre álló lisztkészlettel. Termelése jövedelmező is, csak egy nehézség van, a vetőmag beszerzése. Az első feladat ennek biztosítása. Az olyan városok, ahol a sütőtöknek piacon sült állapotban való árusítása szokásos, nagymennyiségű magot szolgáltathatnak és ennek felvásárlását a helybeli gazdákör elvégezhetné.

Éghajlat szempontjából a meleg fekvést kívánja. Mindenütt sűrűen természet, ahol a kukorica, vagy szőlő beéri. Talajban nem válogatós, megterem éppen úgy a laza homokon, mint a kötött agyagon, ha az megfelelő tápanyaggal rendelkezik. Talajelőkészítés szempontjából az őszi mélyszántást nagyon meghálálja és ezt tavasszal, tekintettel a tők késői vetés-idejére, tanácsos többször megtermesztetni vagy kultivátorozni. Trágyázni a tők alá kétféleképpen lehetséges: vagy az őszi szántás előtt nagymennyiségű istállótrágyát kiterítve, s alászántva, vagy pedig a vetés előtt a fészkeket trágyázzuk meg bőségesen istállótrágyával. Ez hátrányos a következő termény szempontjából, mert

így az foltos lesz. Sokkal helyesebb az istállótrágyázást kiegészíteni fészek műtrágyázással. Nagy termésre azonban csak is kellő talajművelést és trágyázást után számíthatunk. Vetése fészekbe történik 1 és fél m. sor, 1 és fél m. növénytávolságra. Egy fészekbe négy magot ültessünk és pedig a vetés mélységét olyképpen szabályozzuk, hogy a mag hosszúságának négyszeresénél mélyebbre ne kerüljön. Vetésidője rendszerint május eleje, vagy közepe, amikor a talaj már jól felmelegedett és a késői fagyok nem tehetik tönkre a kikelő növényt. Vetőmag-szükséglet kh-ra 3—5 kg.

Ápolása a talaj gyommentes tartása és ezzel egyidejűleg a nedvesség konzerválása. Tekintettel a nagy sor és növénytávolságra, ezt sokáig tudjuk lókapával, esetleg tolókapával biztosítani. Az ápolási munkákat hosszabban és keresztesben végzzük. Mindent el kell követni, hogy a talajt gyommentessé tegyük, mielőtt a tők a területet befutná. A gyomok különösen érés előtt semmisíthetők meg a termést. Nagy általánosságban azt tartják, hogy az első derek beköszöntéséig a sütőtök fejlődik és a növényérés csak ekkor fejeződik be.

A sütőtök nemcsak mint élelmiszer, hanem mint olajos növény is jelentős és ha a fent egész realisan számított métermázás termésé 2 százalékát számítjuk magnak, úgy 200 kg. tölkmagot terem egy kh. föld, ami legkevesebb 40 kg. olaj.

Hírek a Szovjetszövetségből

RÁDIÓN KERESZTÜL bonyolították le a Szovjetszövetség és az Északamerikai Egyesült Államok válogatott sakkközött legutóbb lezajlott mérkőzést. A verseny szeptember 5-én 51,5:4,5 eredménnyel végződött a szovjet sakkzók javára. A legizgalmasabb mérkőzés Szmaszlov szovjet és Resevszki amerikai mester között folyt le, ahol végülis az amerikai bajnok a 72. lépésben kénytelen volt megadnia magát. A résztvevők annak a reményüknek adták kifejezést, hogy a versenyeket a jövőben többször is megismétlik.

A SZTALIN-DIJJAL kitüntetett Szosztakovics zeneszerző nemrégiben befejezett 9. szimfóniáját szeptember 4-én mutatták be a moszkvai Filharmonikusok. Az öt részből álló zeneművet maga a szerző vezényelte. A nagyközönség előtt a szimfóniát október végén mutatják be. A zenemű partitúráit Északamerikába és Angliába is eljuttatták már.

A SZOVJET ÓVODÁKBAN a gyermekeket 3—6 éves korukban foglalkoztatják. Az óvodák egész évben működnek s a gyermekek naponta 9—10 órát tartózkodhatnak bennük. Vannak óvodák, különösen amely gyárak és üzemek közelében működnek, ahol a gyermekek az éjet is eltölthetik, ha szüleik éjjeli foglalkozásuk. A gyenge, vagy tudós-betegségre hajlamos gyermekek számára külön egészségügyi berendezéssel ellátott intézeteket létesítettek.

A MEZŐGAZDASÁGI TEVÉKENYSÉG főbb ágazataiban a Szovjet már mindenütt géperőt alkalmaz. A háború előtt az egész ország terméshozamának 50 százalékát géperővel takarították be. A nagy kenyértermő síkságokon, mint például Ukrajnában, a Don-vidéken, Kubában, Kazaksztánban, Szibériában ez az arány a 90 százalékot is eléri. Sarlóval csak ott aratnak, ahol a talaj egyáltalán nem alkalmas gépek igénybevételére.

Tizenhat és félmillió tankönyv

A Szovjetszövetség egész területén megkezdődött a küszöbönálló 1945—1946 iskolaév előkészítése — írja az Izvesztija. Ennek során fontos kérdések kerülnek megbeszélésre, egy a tanító és nevelőmunka színvonalának emelése, az iskolának megfelelő felszereléssel és irodaszakokkal való ellátása, az iskolák belső berendezése, a nevelő munka megszervezése, az arra rászoruló gyermekeknek ruhával és lábbelivel való ellátása.

Magában az orosz szövetséges köztársaságban a tankönyvkiadó szervezetnek ebben az évben 16,5 millió tankönyvet kell kibocsátania. Ezenkívül a különböző önkormányzatu köztársaságokban és körzetekben még 888 tankönyvtájt bocsátanak ki. Az iskolákat ellátják tollszárakkal, írómappákkal, könyvszjakkal, iskolatáskákkal, vonalzókkal stb. Az iskolaév megkezdése előtt az egyes körzetez tanítói tanácskozára ülnek össze. A népnevelés ügyét intéző végrehajtóbizottság kebeléből albizottságokat küldenek ki, az alsó és középfokú iskolák tanító munkásainak bevonásával. Ezeknek az albizottságoknak lesz a feladatuk ellenőrizni, hogy a városi és körzeti iskolaépületek megfelelnek-e a kívánalmaknak. Végül kongresszusai gyűlének össze a népnevelés munkásai az egész orosz köztársaság területéről. A kongresszuson megvitatják, miként kívánják tanítás magasabb színvonalra emeléséről szóló rendeletét.

Brassói ellátási hivatal (Economat) részére megbízható

bevásárló-vezető

keressük. Részletes ajánlatokat „Szakember” jellegre kiadói hivatába kérünk.

A Nemzeti Demokrata Arcvonal felhívása

Polgárok!

1945 szeptember 6-án telt el hat hónapja, hogy a Groza Péter dr. vezetésével álló széles demokratikus összefogás kormányára magára vállalta országunk kormányzásának felelősségteljes feladatát. Hat hónapja dolgozik a kormány a román nép szolgálatában, amely idő alatt nehéz akadályokat és jelentős nehézségeket kellett leküzdenie.

A jelenlegi kormány munkáját a nemzet összes élő erőinek mozgósításával, a munkás- és földművestömegek, az értelmiségiek feltétlen támogatására alapozta, vagyis mindarra, ami építő erőt és a nép javára történő alkotásvágyat jelent. Ezáltal sikerült munkatervre nagyrészt megvalósítani. Északkelet felkapcsolása Románia határait, a földreform megvalósítása, a Szovjet-szövetséggel való gazdasági egyezmények megkötése — amelyek gazdag távlatokat nyitnak az ország új építési munkájában — a hadifoglyok hazatérése: ezek a legfontosabb teljesítményei az ország élén álló jelenlegi kormánynak.

A Groza-kormány, hála a szovjetkormány jóakaratainak és barátságának, kivívta elismerését és a diplomáciai kapcsolatok felvételét Románia és a Szovjet-szövetség között. Romániával szemben az

Egyesült Nemzetek is megértéssel viselkedtek és ennek tulajdonítható, hogy megtehetette az első lépést azon az úton, amely a szabad és demokratikus országok sorába vezet.

A kormány hat hónappal ezelőtt megkezdett munkájának meghiusítására irányuló szabotázs kísérletek, a suttogással való befektetések, a nép és egyrészt a kormány, míg másrészt az államfő közötti cselvetések, a reakció szolgálatában folytatott aknamunka és mindaz, amit a történelmi pártok vezetőségei által képviselt reakciós erők, élükön Maniuval és Brătianuval, mesterkedtek, beletűközött a román nép és az együttélő népek megsemmisítő többségének ama szilárd akaratába és elhatározásába, hogy a végső kigúrtatson és együttműködjen a jelenlegi kormánnyal.

A kormány előtt még nagy nehézségek és fontos feladatok állanak: az ellátási kérdése, az árak és a munkabérek közötti összhang megteremtésének kérdése, a termelés fokozása, az üzérkedés és szabotázs elleni állandó harc, az ország gazdasági talpraállításához vezető útra való határozott rá lépés csak egy része azoknak a feladatoknak, amelyekkel a kormánynak szembe kell néznie. Vannak nagy és vannak azonnali elrendezést igénylő feladatok. Ami a kormány eddigi teljesítményei, az

ország talpraállítására érdekében a nemzet minden erőinek közreműködésével kifejtett munka az együttélő nemzetiségek közötti szoros együttműködés, mindezek elégséges és a múltbeli ténykedésre alapozott indokot képeznek arra vonatkozólag, hogy a jövőben is sikerül legyőzni és megoldani az összes nehézségeket a román nép és a többi együttélő nemzetiségek java érdekében.

Éppen ezért a Nemzeti Demokrata Arcvonal Tanácsa felhívja a munkás- és földművestömegeket, az értelmiségieket, hivatalnokokat, gyárosokat, kereskedőket, kisiparosokat, — hogy tevékenesen támogassák a Groza Péter dr. elnöksége alatt álló demokratikus összefogás kormányát.

Az ellenség minden mesterkedését, az általa kitértelt megosztási kísérleteket azzal kell lefegyverezni, hogy országunk minden állampolgára szilárdan kifejezésre juttassa a jelenlegi kormány körül való felcsorak zsinók haját. A Nemzeti Demokrata Arcvonalba tartozó összes szervezetek szoros egyetértésben fognak dolgozni teljes erőbevetéssel, hogy a széles demokratikus összefogáson alapuló kormány teljes egészében megvalósíthassa programját és mielőbb felépíthesse a szabad, demokratikus és boldog Romániát.

A. N. D. A. Tanácsa.

ROKONOK

Irta: Balázs Béla

Ezerkilencszáznegyvenkettő telén, Voronyezs közelében Issambajev-nek, a Vörös Hadsereg hadnagyának különös élménye volt.

Issambajev, aki szovjet-ázsiai kazák, azt a megbízást kapta, hogy kémlelje ki egy magyar ezred állását egy bizonyos erdőben. Feladata végeztével visszafelé indult, saját egységének állásai felé, de egy gödörbe lépve kifacimitotta a lábát.

Heves fájdalmat érzett, amint lábát kihúzta; barna arca a kiálló pofacsontokkal s mongolos metszésű szemeivel megmevedett. Köröskörül ellenség, — Hitler csatlós-hadserege, — de ő még lépni sem tud.

Alighogy számot adott önmagának súlyos helyzetéről, a hó megroppant a közelében. Ott... a bokor mögött... Issambajev felismerte egy magyar katona alakját. A hadnagy kihúzta revolverét és halálra sziszegte:

— Fel a kezekkel!

A magyar katona csak ekkor vette észre. Azonnal eldobta puskáját és felnyújtotta két karját. Amint ijedten nézte azt a keményarcú, mongolszemű tisztet, akinek foglya volt, a félelem nőtön nőtt benne. Vajjon igaz-e, amit a német tiszt mondának, hogy a vörösök minden foglyot lelőnek? És ez a vörös még hozzá egy félvad ázsiai! Lehet-e megértést vagy kegyelmet várni egy ilyen embertől?

Közben a kazák azon gondolkodtak, hogyan leplezze saját tehetetlenségét ellensége előtt. Hogy időt nyerjen, kérdegetni kezdte:

— Ki vagy?

— Budapesti egyetemi hallgató, — hangzott a válasz.

— Melyik fakultásról?

— Nyelvészet.

— Magyar nyelvészet?

— Igen. — A fogly nemigen értette, mire jó ez a beszélgetés. Mit tudhat egy ázsiai vadember a filológiáról?

— Hallgattad Németh professzor előadásait? — folytatta a kérdegetést Issambajev.

Most már a magyarnak elélt a lélekzete. — Hogyne, hogyne! — hebegte. — De honnan ismeri?

Halvány mosoly vonult át a kazák arcán. Csendesen felelte:

— Két hónappal a háború kitörése előtt kaptam az utolsó levelet Németh professzortól. Magam is nyelvész vagyok, alma-atai kazák egyetem professzora. A kazák és magyar nyelvi rokonságokat tanulmányozom.

Most Issambajev foglya kezdett mosolyogni.

— A magyarság gyökerei Közép-Ázsiába nyúlnak, — bólintott rá. — Azaz mi...

Hirtelen megállott. Suhogó zaj támadt a közelben, mintha vízesés lenne. A magyar ágyuk kezdtek meg a támadást. Egy gránát robbant mellettük. A magyar gyorsan lelapult. A hadnagy is megpróbált lehasalni, de a fájó lábától nem tudott foglya most észre kellett vegye, hogy azzal a lábbal baj van.

Egy percig mindketten hallgattak. Majd a diák szólt csendesen: — Németh professzor szerint a kazák és a magyarok rokonok. Ha ön nem tud járni, engedje meg, hogy segítségére legyek.

Már esteledett, amikor vöröskatonák a hadtestparancsnokság felé szaladtak, hogy a különös jelenetet nézzék: egy magyar hadifogly cipelte a hátán a szovjet tisztet, aki elfogta.

— Ki cipel téged, Issambajev? — kérdezték nevetve?

— Egy rokon, — hangzott a nyugodt válasz.

(t. b.)

Vasgárdista, hitlerista és nyilas terroristák tömegpere a brassói hadbíróság előtt

(Brassó) Mint már egyik előző számunkban ismertettük, a hatóságok nagyarányú terrrorszervezetet lepleztek le, amelyet Németországból irányítottak a Gestapo és Horia Sima vezetése alatt. Ezek nagyrésze még a múlt év őszén érkezett légi úton Németországból és ejtőernyővel szálltak le Brassó és Szeben környékén. Ugyancsak légi úton hozták magukkal a merényletekhez szükséges nagymennyiségű fegyvert, valamint robbanószert is. Főhadiszállásuk — amint azt megírtuk — a Brassó mellett Csukás havason volt, de egyes osztagok a szintén Brassó melletti Keresztényhavason is tartózkodtak.

Céljuk, illetve küldetésük abban állott, hogy az arcvonal mögött vasutvonalakat, hidakat robbantsanak, vezető politikai személyeket gyilkoljanak meg és állandóan tájékoztassák a németeket a demokrata román hadsereg, valamint a Vörös Hadsereg hadmozdulatairól.

A demokrata hatóságok ébersége folytán azonban a szervezet gócpontját sikerült felfedezni és a bűnösöket ártatlanná tenni. Ezek közül negyvenhárom most állnak a brassói hadbíróság előtt. A vádat ellenük hazaárulás, kémkedés és tiltott fegyverviselés címén emelték.

hogy idevaló lévén, itt megszökök.

Utána Sziggyártó Bélát akarják kihallgatni, ő azonban nem tud románul. Egyik védőügyvéd ragaszkodott ahhoz, hogy hites tolmácsot vegyenek igénybe. Ezért a kihallgatást elhalasztották.

Vezérek, akik már egyszer 25 évre voltak ítéltve

Dragon Gheorghe feltűnően rosszarú, fiatal bányamérnök. 1943-ban vasgárdista tevékenységért 25 évi kényszermunkára ítélték. Megszökött. A nyugati hegységekben bujkált, német Gestapo tisztekkel és Horia Sima embereivel együtt dolgozott. Részletes terveket találtak nála. Ő volt a szervezet lelke. Megszervezte a csukási hadiszállást, fényjelekkel irányította az ellenséges repülőket. A Vörös Hadsereg arcvonalán keresztül Aradnál Magyarországra ment, ahol az ottani nyilasokkal és vasgárdistákkal tárgyalta meg a további tennivalót. Kész tervekkel jött vissza. A mozgalom vezéralakja. Most mindent tagad. Panaszodik a szovjetkatonákra, akik elfogták, hogy nem bántak jól vele. Láthatóan fel van háborodva, hogy a hallgatóság nem érez együtt vele.

A következő vádlott Lungu Dumitru, harminc éves tanító. Alacsony, rókafejtű emberke. A nyakán nagy kockás vörös sál. Mig az előzőleg tett nyilatkozatait felolvassák, lehajtott fejjel mosolyog. Cinikusan tagad. Őt is már annak idején 25 évi kényszermunkára ítélték. Tudja, hogyan kell ilyen helyen viselkedni. Ciupalanak, a főterroristának legközelebbi munkatársa. Súlyos ellene a vád. Körömszakadtáig tagad. Hosszasan fejtegeti, hogy ő csak imádkozni tanította a vasgárdistákat. Már pedig hogy gondolja a bíróság, hogy imádságos ember olyan rosszakat tegyen, mint amilyenek vádolják?...
A tárgyalás folyik.

András Endre tisztlára mossa magát

A következő vádlott András Endre. Csikmegei. Foglalkozása szakács. Alacsony, zömök, rötshajú fiú. Rendkívül határozott fellépése van. Kitűnően beszél románul. Elmondja, hogy Budapestben dolgozott egy öntödében, onnan vitték ki Németországba, ahol ejtőernyősnek képezték ki. Március 27-én este féltízkor indultak Wienerneustadtból és éjjel 12 óra körül szálltak le Csikban. Összesen hatvanan voltak a repülőgépen. Ő csak Ottovszky András főhadnagyot és Rápolti Endrét, valamint a velük együtt leszállt két németet ismerte. Valamennyien jól fel voltak fegyverezve és ellátva magukkal rádióleadó készülékkel. Leszállásuk után két nappal, április 1-én megszökött és jelentkezett a tamásfalvi csendőrségben, de a két német nyomom követte. Ezt a két németet a közönségi népbörök harc közben agyonlőtték. Egyébként valamennyit ő jelentette fel. Már azzal a tervvel indult el,

Első dolgom volt megcsókolni a haza földjét

A hadbíróság viszonylag szűk tárgyalótermében szorong a negyvenhat vádlott. Jórészt románok, de sok erdélyi szász hitlerista és volt német hadseregbeli tiszt és két magyar is van közöttük. Többnyire husz, harminc év közötti fiatalok. Több nő is ül a vádlottak padján és egy nagy-szakállú fiatal szerzetes, aki heves tag-lejtésekkel bizonyítja a körülötte állók-nak, hogy a legionizmus és a kommunizmus között alig lehet különbség. Ő sajnálatos módon „összetévesztette” a kettőt.

A védőknek fenntartott helyen Mihai-escu, Micu, Butoi, Spirescu és Stratul ügyvédek ülnek.

A vádlottak közül Ardelean Constantin kerül elsőnek sorra. Elmondja, hogy családipertapvar miatt utazott Bécsbe, ahol az augusztus 23-iki események után a németek a Lukenwaldi gyűjtőtáborba vitték, ahol katonai kiképzést kaptak, majd felszólították, hogy válasszanak: vagy az arcvonalra mennek, vagy jégi uton haza. Ő erre azt felelte, hogy inkább ott marad, mire a német tiszt fölbövellő fenyegette meg.

— Így voltam kénytelen hazajönni — mondotta, majd szénázva a teremben, felemelt hangon jelentette ki: „Az első dolgom volt a haza földjét megcsókolni!”

— És aztán meggyalázni — tette hozzá az elnök.

A továbbiakban elmondja, hogy Monu, Botez, Brăila, Baba, Racoviță és Dragomir nevű trásaival együtt szálltak le Szeben környékén december 22-én. Külön ejtőernyővel jött le velük a küldött anyag. Az ejtőernyőket és hadianyagot az erdőben, ahol földet értek, a jombok alá rejtették. Vezetőjük kijelentette, hogy most szabadjuk, mindenki mehet haza. Vonatok jöttek Brassóba, itt pedig a Keresztényhavason bujkáltak. Az elnök kérdésére elmondja, hogy szelével töltötték az idejüket február 19-ig, amikor egy szovjetjárőr el-

A kolozsvári néptörvényszék letartóztatja Gyergyay Arpad dr. egyetemi tanárt

(Eukarest, Rador) Több hetes vizsgálat után Kovács Andor a kolozsvári néptörvényszék közvádlója elrendelte Gyergyay Arpad dr. egyetemi tanár letartóztatását. Gyergyay dr., aki 1940 óta a kolozsvári magyar egyetem orvostanára volt, elnökölt a zsidó orvosokat sejtető bizottságban s ebben a minőségében az orvosi kamara 238 zsidó tagja közül 200-at kizárított a Kamarából. Ugyancsak ő volt az, aki 1944-

ben, a gettó felállításának alkalmával, nem volt hajlandó felvenni a klinikára még azokat a zsidó betegeket sem, akik hivatalos orvosi igazolvánnyal jelentkeztek, bebizonyítva ezzel, hogy az emberséges, legparányibb szikrája is kihalt belőle.

A kolozsvári néptörvényszék többi vizsgálóbírói hivatalában a munkatársak parancsnokok ügyeit vizsgálják ki.

Fosztogatók sorsa

Valamikor rég, még békevilágban, az egész világ reakciós sajtója igyekezett derűsíteni a moszkvai rendőrfőnök felhívása körül, amelyben a Szovjetfőváros betörőit és zsebmetszőit hívta meg „barátságos eszmecsere-re”. Az eredmény természetesen a rendőrfőnököt igazolta. Moszkvában rohamosan megapadt a betörések és zsebmetszések száma. Nem csalta őket túrba a moszkvai főnök, hanem egyszerűen a lelkiükre beszélt. Megmondta nekik, hogy tisztességes uton jobban meg tudnak élni.

Ugy látszik, hogy az akkori moszkvai bűnözők magasabb műveltségűek voltak, mint a mai feketüzereink. Azok ugyanis belátták, hogy előbb-utóbb ugyanis csak hurokra kerülnek és tisztességes foglalkozás után néznek. Kaptak is. Meg is éltek belőle. Jobban és nyugodtabban, mint a bűnözésből.

A mi fekete üzereink egy cseppel sem állanak erkölcsileg a közönséges bűnözők felett. Azok egyenesen lopták ki az értéket a zsebből, vagy pénzszekrényből, a mai feketéseink pedig közvetve fosztogatnak. Nem onnan vesznek, ahol van, hanem mindenütt, főleg a megszorult kisemberektől, a dolgozóktól lopják el a keserves munkával megkeresett pénzüket.

Naponta ahány újságot a kezünkbe veszünk, annyi leplezett rejtett áruaktárról olvassuk. Egyetlen nap fedeztek fel a polgári bizottságok és a rendőrség sok millió értékű talp, bőr és készpénz készleteket a bukaresti előkelő Mihailescu Nelu üzletében, ahol egy pár nő cipőért volt szívviz 80.000 lej elkérni. Ugyanaznap a fővárosi pékeknl tartottak rajtútést. 128 pék közül 56 üzérkedett kenyérről. Csak egy pékség vont el a fogyasztótól 200.000 adag kenyérré való lisztet. Gagel Otto kenyérgyára pedig azt hiszi, hogy most is a hitleri világ járja. Egyszerűen nem volt hajlandó az üzleti könyveit a hatóságok rendelkezésére bocsátani. De mindennapos a cukorrajtegetés és üzérkedés esete is. Ha már egyéb nincsen, a fehér írópapírt is feketén szeretnék árulni, ami éppen most történt a brassói Baumann Julius cégnél.

Jellemző, hogy ezt a fekete üzletet az esetek túlnyomó részében olyan emberek üzik, akik gazdagok, nincsenek ilyesmire rászorulva. De ha szegény, ha gazdag az illető, egyformán csirkéforó.

Ostoba, mert azzal érvel, hogy másként nem tudja megfizetni a mai árakat. Nem gondol arra, hogy a magas árakat éppen ő idézi elő. És gazember, mert tudatosan rabolja ki azt a réteget, amely verejtékes munkával tisztességes uton szeretné megkeresni a mindennapi szerény szükségletét. Mit gondolkodnak ezek az üzérk, hogy az ország népe csak azért dolgozik, hogy nekik minden fényűzésre teljen, hogy az ő zsebkübe vándoroljon minden tisztességes dolgozó pénze?

Kétszeresen bűnösök, mert a hitleristák és fasiszták által egyszer már kifosztott országot rabolnak ki. Kétszeresen bűnösök, mert azokat vonják el a betevő falatot, akik nehéz munkával igyekeznek újáépíteni ezt az országot.

De vajon miből óhajtanak ezek az urak megélni akkor, amikor a nép teljes üzembé helyezi a termelést, lesz kenyér bőven, lesz gyógyszer, talp és cukor? Pedig nem sokára lesz. Akkor mivel szándékoznak foglalkozni?

Megmondjuk: dolgozni fognak. Utat építenek, alagutat vájnak, erdőt irtanak és hasonló közhasznú munkát végeznek majd. De megfelelő felügyelet mellett.

Ezt pedig egyetlenegy sem kerüli el. Erre mérget vehetnek. Nem lenne jobb most mindjárt megszokni a becsületos munkát?

Mert ismétéljük: egyetlenegy sem kerüli el a sorsát!

(t. b.)

Udvarhelymegyének iparosodnia kell!

Földgázkutatás Székelyföldön. — Biztató jelek vannak ásványolajra is. — Egy csapással megoldódhatik a kényértelen székelység megélhetésének kérdése

(Székelyudvarhely.) Ahol legnagyobb a szükség, ott a segítség. A legtermékenyebb és ezért legszegényebb székely megyéről kiderült, hogy a föld m. he, amely eddig olyan számkamukán mérte a kenyert népe számára, a leggazdagabb kincsét tartalmazza: földgázt és ásványolajat. Az udvarhelymegyei székelyek eddig deszkával, szőttekkel, taplópikkákkal messze földet jártak, amíg megkereshették a szűkös kenyert. Gyakran feleségét, gyermekét is magával kellett vinnie a messze utakra, mert odahaza a gyéren termő földön és az egyébként is mostoha viszonyok közt sokszor semmi megélhetés, még csak kevés puliszkára való sem jutott számukra.

De sanyaru helyzete egészen sajátos módon az udvarhelymegyei székelyt nem sujtotta le, képességeit, nem silányította el, hanem eszét elevenné, képzeletvilágát színessé, tehetségét sokoldalúvá fejlesztette. Az udvarhelymegyei székely ezermesterei leleményes, fejlődőképes, az iparosodásra példászerűen alkalmas elemé vált. Elhagyatott, elhanyagolt sorshelyzetében, amelyben eddig része volt, a legkezdtelegesebb keretek közt is háziipart teremtett magának, azt a maga erejével fejlesztette, hogy valami keresetet mégis csak kicsikarhasson odahaza magának.

Kereseti lehetőség — odahaza

Utóbbi időkben az udvarhelymegyei székely számára a mozgási és kereseti lehetőségek egyre szűkebb keretek közé szorultak. Ezért tűzön-vizen keresztül odahaza kellett újabb megélhetési források

felől gondoskodni. Otthoni földtani szakértője, Bányai János dr., székelyudvarhelyi tanár, kutató kezdeményezése alapján Székelyudvarhely határában, Székelyföldön legutóbb munka indult meg földgáz feltárással. Ezen a területen a jelek szerint ásványolaj is van. A munkálatok nem „a nemzetközi tőke érdeklődésére”, vagy éppen annak fölkelésére indultak meg, hanem benső népi erővel, a szó legszorosabb értelmében vett „népi tőkével” azért, hogy foglalkozás, megélhetés jusson Udvarhely népének — odahaza.

A MNSZ székelyudvarhelyi szervezetének közművelődési bizottsága rendezésében múlt vasárnap a megyeház nagytermében ismertető előadások hangzottak el, az említett székelyföldi mélyfúrásokról. Letsó Lajos dr. bányatanácsos beszámolója szerint a munkálatok legjobb eredményei biztatnak. Komornoky László bányamérnök a feltárási munkánál használt gépeket ismertette, amelyek súlya meghaladja a 200.000 kilogrammot.

Bányai János dr. neves geológus tanár arról tartott népszerű előadást, hogy használta az ember ősidők óta az ásványolajat és a földgázt. Az erdélyi kutatásokkal kapcsolatban előadta, hogy Erdélyben földgázra eredetileg kálisót keresve bukkantak, de akkor még hosszú ideig nem érdeklődtek komolyan iránta. Ma földgázt már nemcsak világítási és hajtóerő céljaira használják fel, hanem számos vegyszert állítanak elő belőle. Egész iparvidék fejlődik ezért ki, mintegy varázsszóra ma már mindenütt, ahol földgázra akadnak. A székely népi megélhetés

régi, keserű kérdése tehát egy csapással örök megoldáshoz jut, mihelyt az első földgázzal hajtott, vagy földgázt vegyi-célokra felhasználó üzem megindulhat a Székelyföldön.

Földgázkutatás szövetkezeti alapon

Dékány Deák Gyula mérnök a székelyföldi feltárási munkákat ismertette. Talán ez a világ egyetlen földgáz feltárási munkálata, ahol nem a nemzetközi, vagy magán tőke, nem is az állam, hanem közvetlen a népre támaszkodó szerény, de elszánt munkásszövetkezet vállalta és vállalja a szükséges költségeket és kockázatot. A terv az, hogy az egyéni haszon kizárásával, a megélhetési nehézségekkel küzdő nép iparosítása és megélhetésének biztosítása céljából közösségi alapon, közös népi erővel teremtik elő a szükséges költségeket a feltárási munkálatokhoz. A származó anyagi hasznot pedig arra fordítják, hogy létrehozzák belőle azokat a vegyi gyárakat és ipartelepkeket, amelyek létesítése a földgáz, mint olcsó hajtóerő és mint vegyi gyártáshoz alkalmas anyag felhasználása céljából, szükségessé válik a forrás hely közelében.

Amennyiben ásványolajat is sikerül feltárni, mintahogy a biztató jelek mutatják, ez csak fokozza a lehetőségeket arra, hogy az iparosítás mielőbb és mennél nagyobb erővel megindulhasson.

Fontos, hogy a feltárási váró anyagi és erőforrások ne kerüljenek olyan kezekbe, amelyek egyéni, vagy szűkebb csoportérdekek céljaira és így ismét csak kizsákmányolásra használnák azokat fel, a föld népe pedig újra verejti ikével adózni.

Hogyan rántotta háboruba Magyarországot Bárdossy és Werth Henrik érdekcsoportja?

Leleplezések a német pórázon mozgatott magyar külpolitikáról

(Budapest.) A Sztójai-kormány tagjai ellen folytatott nyomozás során a Népügyészség kihallgatta Gyhyczy Jenő volt külügyminisztert is, aki minisztersége előtt a politikai osztály vezetője, majd a miniszter állandó helyettese volt. Gyhyczy elmondta, hogy Hitler a Szovjet ellen csak Finnországra és Romániára kívánt támaszkodni. Werth Henrik és a mögötte álló katonai klikk ennek ellenére belevitte az országot a Szovjetszövetség elleni háboruba.

Ennek a története a következő:

1940 november végén, néhány nappal az után a sorsdöntő jelentőségű megbeszélés után, amely Berlinben Molotov és Hitler között lezajlott, Budapestre érkezett néhány napi szabadságra Otto von Heydebreck, a „Basler Nachrichten” berlini tudósítója.

A Molotov-Hitler találkozó után

Budapestre érkezve, Heydebreck természetesen a Molotov-Hitler találkozóról beszélt elsősorban és elmondta, hogy a találkozó teljes kudarcra végződött. Heydebreck kijelentette, hogy biztos tudomása szerint a megbeszélés nemcsak, hogy eredménytelen maradt, de olyan éles konfliktusra vezetett, amely a Németország és a Szovjetszövetség közötti háborút elkerülhetlenné teszi. Kijelentette, hogy Hitler a következő esztendő nyarán egészen bizonyosan meg fogja támadni a Szovjetszövetséget, még pedig mielőtt Angliát megtámadná és elmondta, hogy a német vezérkar már javában dolgozik a Szovjetszövetség elleni hadjárat tervén. Hozzátette, hogy a német hadvezetőség, elsősorban Hitler maga, a Szovjetszövetség elleni hadjáratban mindenképp Finnországra és Romániára kívánnak támaszkodni, mert ezeknek az országoknak a Szovjetszövetséggel szemben területi igények vannak. Magyarország hadbalépését azonban a német hadvezetőség nem tartja fontosnak.

Heydebreck arról is tudott, hogy Helsinkiben és Bukarestben a német diplomácia már erősen munkában van azzal a céllal, hogy Finnországra és Romániára hadbalépését a Szovjetszövetséggel szemben Németország oldalán előkészítse.

Heydebreck meglátogatta Ulein-Reviczky Antalt, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetőjét, akinek minden részletben elmondott.

Ulein-Reviczky nyomban közölte Heydebreck értesüléseit Csáky Istvánnal, az akkori külügyminiszterrel, majd gróf Teleki Pál miniszterelnökkel. Csáky és Teleki néhány nappal előbb tértek vissza Bécsből, ahol Ribbentrop arról biztosította őket, hogy Németország és a Szovjetszövetség között „teljes harmónia” áll fenn, meglepetten hallgatták Heydebreck közléseit és felette szkeptikusnak mutatkoztak.

Megindulnak a „tan-hadosztályok”...

Heydebreck elutazása után azonban egyszerre megváltozott a helyzet. Németország ugyanis engedélyt kért a magyar kormánytól, hogy német csapatok, úgynevezett „tan-hadosztályok” utazhassanak magyar földön át Romániába. Ezeknek a „tan-hadosztályoknak” a Romániába küldése egyszerre nagyon valószínűvé tette Heydebreck közléseinek a helyességét. Mig mindenki azt hitte, hogy a németek a román hadsereget a Balkánon való felhasználás céljából akarják „tanítani”, mert hiszen egy német-orosz háborúra akkor

még senki se gondolt, — a dolog egészen más színben festett a svájci tudósító közléseinek ismeretében. Teleki politikáját, különösen Jugoszláviával szemben erősen befolyásolták ezek az értesülések, mert igyekeztek valami támaszpontot szerezni és azt csak Jugoszláviában találhatták meg. Ez volt egyik oka a barátsági szerződés megkötésének Jugoszláviával.

Mikor Csáky István 1941 január végén meghalt és Bárdossy lett külügyminiszter, Teleki közölte vele is a Heydebreckől származó értesítéseket. Bárdossy tehát már január végén számolhatott — még pedig komolyan — azzal az eshetőséggel, hogy Hitler meg fogja támadni a Szovjetszövetséget. Tudta azt is, hogy Németország ebben a hadjáratban elsősorban román és finn segítségre számít és Magyarországnak megvan a lehetősége a távolmaradásra. Mégis belevitte az országot először a Jugoszlávia elleni háboruba, majd elkövete a legnagyobb bűnt — beleegyezett a Szovjet elleni hadjáratba is, amelyet a Werth Henrik-éle katonai klikk követelt. Megrendeztette a kassai bombázást, azután a parlament megkérdése és jóváhagyása nélkül bejelentette, hogy „Magyarország hadiállapotban van a Szovjetszövetséggel.”

Ezzel kezdődött a magyar történelem legsötétebb négy esztendeje.

A brassói volt **M. NEUMANN R.T.** közli t. vevőivel, hogy most létesített **Népi osztálya** a következő leszállított árakkal dolgozik:

1. női kosztüm a vevő anyagával és hozzávalójával 40.000.— lej
2. női kabát „ „ 35.000.— lej
3. szövet vagy selyemruha „ „ 20.000.— lej
4. bluz „ „ 13.000.— lej
5. szoknya „ „ 8.000.— lej

Férfi-osztályunk is leszállított árakkal fogad el megrendeléseket a vevő anyagából.

Autobusz Indul Bucureştibe
és vissza minden nap déli 1 órakor
„România” (C. I. Z. A. képviselet).
Brassóban:
Kapu-utca 49, Telefon 32-55.
Bucureştiben:
Str. Izvor 2, Telefon 3-65-21

Neveljük őszi kacsát!

Mindenki tudja, hogy hus- és zsirbányával küzdünk. Mindenki tudja azt is, hogy az átmeneti szükség s az átmenet annál nehezebb és hosszabb lesz, minél kevésbé tudjuk áthidalni. Az áthidalás annyit jelent, hogyha nem is marhahúst és sertésszirt, de mégis kell valamit előteremtenünk a közellátás számára, amivel a hus és zsirbányát részben pótolni lehet. Ez pedig a földművesek feladata s azoké akik termelőterülettel rendelkeznek. A feladat egyszerűnek látszik, hiszen a házinyul, a baromfi gyorsan nő, szaporodik és a sertésállomány is — elméletileg — egyetlen év alatt megtízszerezhető. A gyakorlat azonban korlátokat szab. Tudjuk, hogy a baromfi- és sertésvész még mindig tart, sőt a szokatlanul kilengő időjárás következtében új erőre kapott. Tudjuk, hogy az apró-háziállatokat meg kell először ismertetniük földműves és városi közönségünkkel a nevelés, és a fogyasztás szempontjából, s szakszerű tenyésztésüket és hasznosításukat meg kell először kedveljék és tanulják. Eddig ugyanis még a sertéstenyésztés sem szerepelt fő és elsőrendű hasznosítási ágaként.

Megvan a feladat s megvan a lehetőség elvégzésére. Bajok is vannak tagadhatatlanul. De a nehézségek megszűnnek, a feladat, a munka viszont megmarad. Így hát erre kell építeni. Nézzük csak, hol kezdjük, hogy eredményes legyen a munka.

Kacsát ma már, — éppen a tyukvések miatt, — legtöbb udvarban találunk. A kacsát tojik is, húst, zsirt is ad, s ezenkívül értékes tollat. S van egy másik előnye: mindent megeszik s minden takarmányt jól értékesít. *Tőlem kell a kacsatenyésztéshez: újabb kutatások ugyanis kimutatták, hogy a leggyorsabban s a legkevesebb takarmánnyal azok a kacsák növekednek, amelyek keveset, vagy egyáltalán nem uszkalhatnak és tűrdhetnek. Betegségek pedig a kacsáknak ugyancsak nincs is.*

A kacsanevelésnek egyik alapfeltétele, hogy kellő mennyiségű és minőségű zöldtakarmány díjon rendelkezésre, így lesz az az olcsó a kacsanevelés. S mivel zöldtakarmányt ilyenkor nyáron és ősszel bőségen vagyunk, ez a legjobb kacsanevelő idő. A szeptemberi keltető-kacsából taracsonyig, újévig a legkisebb tömött sorkacsák lesznek. Annak pedig, hogy ilyenkor keltessünk, két feltétele van: egyenlő és jó kacsatojás. Kötölni a kacsát ilyenkor nem szokott, így hát tyukot kell megütni. A kacsatojásokat az olyan tojók adják, amelyek a vedlést későn kezdik és nyáron is tojtak. Ha ezeket jól etetjük és nem téptük, tojásaikat elterítjük, különös gondot a tojásbeszerzés sem okoz. Egyébként kölcsönözzünk cseréltünk, vagy vásároljunk megbízható helyről. Jegyezzük meg, hogy a hóhéher *pekingi kacsá* a legjobb nyárestű, a leggyorsabban fejlődik, évente 80—120 tojást is tojik és tola a legértékesebb.

A kiskacsák nem kényesek: jól kell etetni őket apróra vágott zöldség és közkevert darával. A dara lehet rostaaliból is, később pár hetes korban, korpát keverhetünk a zöldség. Zöldség a repa, a saláta és káposztahulladék, csásán, napraforgólevél, békaleves, csicsókalevél, lucerna, lóhere. — utóbbiakat kissé fonyasztva etessük, mert könnyen feltűnőnek tölle. *Bőséges és tiszta ivóvizet gondoskodni kell.* Őt-hat hetes kortól mind több és több legyen a kevertben a dara s később lehet szem is. Töméshez, — amelyet három hónapos korban kezdetünk, — szarítani kell az új kukoricából — ha nincs régi — mert a nyers kukoricát nem értékesítik jól.

Ennyi tulajdonképpen, amit az őszi kacsanevelésről tudni kell. Nem kényes és nagy hasznát hajtó állat. Akinél nincs sertése, kacsatojához és keltetőhöz viszont hozzá juthat, sokszor olcsóbban jobb árut termel és könnyen oldotta meg a hus- és zsirproblémát úgy saját háztartása részére, mint eladásra. Nagy előnye ezenkívül a kacsanevelésnek a sertés-hizlalással szemben, hogy még kisebb városi udvarokban is olcsón és könnyen keresztülvihető.

Rövid-galanteri-kötöttárú
stb. nagyban és kicsinyben,
nagy választékban

WEISZFEILER testvérek
Brassó, Piața Libertății Nr. 27.
Telefon: 11-71.

Szásznyolcvanmillió ember eledele

Valamennyien élénk emlékezhetünk még a fasiszta hírvégre, amely állandóan a Szovjetszövetség élelmiszerhiányáról beszélt. A hitlerista sajtó szerint ott minden évben legalább tízmillió ember halt éhen.

Mikor aztán megérkeztek az első felszabadító vörös katonák, csak rájuk kellett pillantani. Rosszul táplált és gondozatlan gyerekekből bizony nem válhatott olyan átléta termelő katoná. Annak ellenére, hogy míg idáig érték, a fasiszta hordák által teljesen kifosztott óriási területeken kellett átverekedniük magukat, a Vörös Hadsereg tagjai egy pillanatig sem szenvedtek élelmiszerhiányban.

Mi a titka a bőséges élelmiszerforrásnak? Nem titok. A szovjetnép nem sopánkodik, nem rejti el az árut, hanem dolgozik. Termel. Ezért van.

Az 1917 évi októberi forradalom előtt egész Oroszországban mindössze husz kiserület gyártott konzervet. Az évi termelést összesen alig tett ki 80 millió dobozt. Ma egyedül a chersoni „Sztálin” gyár többet termel. Rengeteg, legkorszerűbb gépekkel felszerelt óriásüzem dolgozik ma már a hus és tejtermékek feldolgozásán. Számtalan egységéből álló folyami és tengeri hajóhad szállítja a legkülönbözőbb halféléket a konzervgyáraknak. Valamennyi élelmiszergyár ma már géperőre van berendezve. A szovjetkormányzat hatalmas összegeket áldozott az élelmiszeripar korszerűsítésére.

Új élet kezdődik a romokon

A sósányakban például, ahol ezelőtt a szerencsétlen munkások térdig álltak nap-hosszat a sós vízben, ma korszerű, villanyra berendezett gépek termelik az eddigi mennyiség sokszorosát sokkal rövidebb idő alatt. A cári időkben az országban 120 dohánygyár évi 24 milliárd cigarettát termelt. A szovjetdohányipar ma sokkal kevesebb munkással ennek a sokszorosát termeli. A bakui „Vörös október” dohánygyár például a háború utáni első hónapban ötszörösére emelte a termelést. Naponta 5 millió darab, 14 fajtájú cigarettát termel. Az év végéig pedig 1 milliárd és százmillió darabot szállít, tehát 740 millióval többet, mint a múlt évben.

De ez a helyzet a többi gyáraknál is.

BUDAPESTI KÉPESLAP

Átalmennék én a Dunán...

Egyik nap Budán akadt dolgom s így előttem is felvetődött a kérdés: hogyan menjek át a Dunán? Hidon vagy csónakkal? A főváros lakossága az utóbbi időben két pártba szakadt. Vannak hidpártiak és vannak csónakpártiak. A romantikus lelkek és természetbarátok a csónak mellett szavaznak, a durva erőszak emberei, vagy akiknek nincs pénzük csónakra, a hid mellett foglalnak állást. Ez utóbbi okból én is a hidat választottam.

A Ferenc József hid pesti hídfőjénél, hatalmas embertömeg, tehergépkocsik, szekerek és kerékpárok végeláthatatlan sora várakozott. Egy félóra türelmetlen lökdösődés után a rendőr jelt adott az indulásra. A hidnak nekizuhló roppant emberáradat engem is magával ragadott. Lábam alól kicsúszott a talaj s csak a teljes erővel rohanó ember tömeg sodort magával előre a hidon. A sodrás szédületes volt. Az áradat vadul hullámzott, tolt, lökött, a gépkocsik viharosan dudáltak s a kocsisok úgy káromkodtak, mint a kapitányok a háborgó tengeren. — Jaj csak nem megnátni, nem lemaradni a sorból — fohászokdám, mert a mellettünk eldübörgő tehergépkocsik, mint éhes szörnyetek roppantának össze az embert. Öröklévalóságunk tűnt az idő, míg a tomboló áradattal átsodródtam a budai hídfőhöz.

Már éppen megkönnyebbülten sóhajtottam fel, mikor egy újabb áradat, a Budáról jövő áradata zuhant velem szembe és sebesen sodorni kezdett visszafelé. Minden erőfeszitésem, hogy áttörjek az árral szemben, sikertelen maradt. Nemsokára ismét a hid közepén álltam vergődtem. Nem tudom meddig hanykódtam így Pest és Buda között, s már azon kezdtem gondolkodni, hogy beugrom a vízbe, talán hamarabb partot érek, mikor szerencsére az ár egy autóbust sodort mellém. Nagy nehezen sikerült felkapaszkodnom a sárhányójára

A moszkvai „Einem”, ma „Vörös október” nevű cukorkagyár az 1913-as évi 7 ezer tonna termelését már 1936-ban 37.600 tonnára emelte, azóta természetesen még ennél is többet termel. A szovjetcukorka egyébként külföldön is híres. Ma 142 gyár ontja a legfinomabb minőségű cukorkát.

A hitlerista hordák felmérhetetlen károkat okoztak a szovjetnép élelmiszeriparában is. Az állatállományt kiirtották, a gyárak berendezéseit elrabolták, a gyárakat pedig lerombolták. Így az előbb említett „Sztálin” konzervgyár helyén is csak romoktól találtak a felszabadító seregek. De a földdel tették egyenlővé a Krim-szakai „Mikoián” óriásüzemet, a rosztovi és moldvai köztársasági élelmiszergyárakat is. Más ország hosszú éveig nem tudta volna kiheverni ezeket a rettenetes károkat.

Itt a felszabadító seregek nyomán haldéktalanul megindult az építő munka. A rosztovi konzervgyár rövidesen elérte a békebeli termelés mennyiségét. A sztálingrádi konzervgyár 1943 decemberében már újból megkezdte a munkát és az elmúlt év végén már 200 százalékkal haladta túl a békebeli termelést. A chersoni és krasnodari főzélék-konzervgyárak már ismét termelik híres gyümölcsnedvet, paradicsomot, befőttet, tartalmazó konzerveiket. A moldvai köztársasági konzervgyárak az idén szintén megkezdik a munkát. Ebben az évben a főzélék-félék termelése 33 százalékkal, a paradicsomkonzerv 60 és a befőtt-félék termelése 75 százalékos emelkedést mutat.

Gyárak mindenki számára

Az élelmiszergyárak mellett hatalmas üzemek dolgozzák fel a melléktermékeket. A marha, sertés és baromfi-hizlaldék ezrei, a szappan és illatszergyárak nagy tömege látja el a Szovjetszövetség népeit minden szükségességgel. És ezek a gyárak nem egy kiváltságos osztály számára termelnek, hanem kivétel nélkül mindenki számára.

Nálunk, ahol a háború folyamán alig szenvedett kárt az ipar, mindentünk megvan, ami a gyártáshoz kell, miért kell még nehézségekkel küzdenünk? A válasz egyszerű: A reakció, az úzérkedők a doog nélkül éni akarók miatt. A demokrácia ezért hirdet kiméletlen harcot ellenük.

ARGHEZI TUDOR:

JERI!

Hogyha szemednek tetszenék a titkos és mit senki még nem látott, jöjj hozzám s a tested egy ingatag csónakba vessed. Nem volna gondod semmire, még léted, e tenyérnyi se. Minden titkok iszapja lenn a lelkem legmélyén pihen. A csónakot, mit felkapott, rózsák érintik s csillagok. Barbár igékké mondának neked más földéről regét. Mély pusztának televényét szavam kezredre hintenék szét. És könnyeimben felfakadna a déli föld ezer patakja. Figyeli: folyói rajtam át zuhognak, hallod áramát? Figyeli: beszél a tengeri, nő és zaja fülem veri. Nézd csak, a réten a kasok, nézd csak, viharban farkasok. Fűszálak s ím a szarvasgím. Látod, amott menések, csordák, nyájak, madárarjak? Mind az enyém és meghajlik nekem, mind, ami nem enyém és idegen. Hegyek párnáiból a széles patakok mellett az Isten nyughelyet rakott s rádóit legott.

(Szmélér Ferenc fordította)

A szerkesztő üzeni:

— Hosszu hetekre nyúló hallgatás után ismét a kalmunk van arra, hogy közvetlenül szóljunk olvasóinkhoz. A papírkorlátozások kényszerrel alakították a szerkesztő tollát, de meleg örömmel állapítjuk meg, hogy olvasóink ezalatt is rendületlenül felkerestek leveleikkel. Meghat bennünket ez a felénk sugárzó szeretet s folytonos biztatást adó azokban a nyomászt napokban, amikor a két szülőkéske oldalra voltak kénytelenek összereszesülni a lap anyagát és mindent ki kellett hagynunk belőle, ami pillanatnyilag nem volt évtőben szükséges. Ki kellett hagynunk a színt, a közvetlen hangot, az üdéséget, vagyis azt, ami egy lapnak egyéniséget ad. Reméljük, hogy ezek az idők elmúltak már. Olvasóinkat pedig arra kérjük, hogy leveleik küldését ne hagyják abba. A szívet alatt felgyűlt hatalmas postából most egy-két levőre válaszolunk csak. De ígérjük, hogy mindenki sorra kerül. — B. Cs. „Bevonulás” című novellájáról csak azt mondhatjuk, amit már szóban is közöltünk. Nem jó uton halad. Ez az irány a stilusromantika, azaz a termelékenység felé visz. — Nagy Lajosné Sepsibúcsúd, levelet intézkedés végett áttettük a MNSZ brassói szervezetehez. — Cs. E. géplakatos. A vers nem rossz, de borúlato hangulata nem illik a munkásésg mai lendületes küzdelméhez. Küldjön még kéziratot. Szívesen vennék. Ha apró helyi tudósításokkal is felkerekse. — H. F. bányász, Lupény, versein nem érzik az önálló dímény ereje. Nem is közölhetők. De örömmel vennék, ha prózában kísérelné meg beszámolni a bányászok naponta megújuló hősi harcáról a föld alatt. — P. Gy. munkás, Brassó. „Munkásradó” című versében szép az ösztönös átértézt felület, de hiányzik a kellő költői kifejező erő. — Cs. L. Kézdivásárhely. Allampolgársági ügynek rendezése tekintetében utalunk lapunk közeményeire. — Máté Samu csarnátfalusi földmívelő arra kérjük, hogy keresse-n fel szerkesztőségünkben. Versei ugyan rosszak de mi azt hisszük, hogy ismerjük őt már régebről. Csak éppen más néven. — U. L. „Testvér előre!” című verse lelkes, de nem jó. — G. G. Brassó. Az előbbi üzenetünknek is szót. — B. M. Barátos, Románia és Magyarország között még nincs levélforgalom. A posta azért nem vesz fel Magyarországra szóló küldeményeket. — Gál István „A kétéltűek közt” című verse egészen nem sikerült alkotás. Biztatásul azonban egy szakaszt itt közöljük:

Fáj, ha másnak kell adnod.
Minek annak is a jó!!
Mert te azt úgy gondoldod,
Hogy a föld éred forog.

„Gazdasági levél”. — Küldeményét készenléttel nyugtazzuk és várjuk a többieket. — H. K. Brassó. Iza van. A „Népi Késér” című humoros fali újságunk csak belső használatra készült. De annak je. — Adám Bálint Baniuc-fordítását megkaptuk és mielőtt leh téves, közölünk belőlük. — „Most az olvasó s szó” című körkérdes-csoportunkra válaszokkal közöljük, hogy a beérkeztet anyagot egyszerre fogjuk feldolgozni és az eredményt, valamint az érdekesebb válaszokat közölni fogjuk lapunk hasábján. — H. I. Brassó. versein nem ütök meg a költészet mértékét. — Névtelen levélíróinknak ismét csak azt üzenjük, hogy hiába pusztítják a papírt és tintát, választ ügysem kapnak.

Megnyílt!

Gegő István fényképészeti műterme

Foto L'ART

Brassó, Str. Mihai Weiss 8.

Zilahy Lajos:

Bűnhődnotok kell!

— Várjon az illető?
Ja igen, hol is a névjegye. Nagy ótágu korona, előnév, doktor. Nem ismerem. Erős, széke fiatalember lép be, széles mosoly ragyog fehér fogain:
— Borberényi Honkának vagyok a fia.
— És beszél, én meg türelmesen hallgatom s mikor már egyre több a „nem azért, mintha...”, megálltom.
— Mikor léptél be a nyilaspártba?
Meglepődik a váratlan kérdésre, de örül, hogy tuljutott rajta.
— Harmincnyolcban... De kiléptem. Kiléptem még novemberben.
— Harmincnyolcban?
— Nem. Tavaly novemberben. (Le-gyint.) En előre láttam a dolgokat. Szóval kedves bátyám, arra kérek, most lesz az igazoltatásom, ha lennék kegyes egy levelet adni a bizottsághoz.
— Nagyon szívesen. Várj, még ne köszönd meg. A levél így fog szólni: Alul-írott büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy... István urat ma lát-tam életemben először. De édesanyjára diákkoromból jól emlékszem és tudom róla, hogy gyönyörűen korcsolyázott”. Nem, nem tréfálok... Bajba jutott em-berekkel nem szoktam tréfát űzni, de ma-gad is beláthatod, nem irhatnék egye-bet... Mit tudom én, mit csináltál éle-tedben? Nem, ne mutasd a kezdet, el-hiszem, hogy nem véres... Ismerlek ben-neteket, olyan egyformák vagytok már, mintha nem is a Borberényi Honkák szül-tek volna, hanem valami nyomdagép és Rajniss volt a szellemi atyátok... Várj, most ne szakíts félbe, mindent tudok ró-latok, résztvettem harcaitokban a har-mincas évek elején, ti voltatok az állás-talan diplomások, de megoltátok, hogy megoldott az akkori kormány titket, két-százat benyomított közületek havi nyolc-vennal a Pékához, meg a Hitelbankhoz... Dugasz lettetek a csövekben, lábaltati embertörmelék a bankoknál, amikor a magyar föld duzzadt emlőin kicsurrant a tej... Micsoda feladatokat vártak rátok... Öntözés, üvegázi, kertvárosok... föld-reform... a szomszédállamok... ezt mind elébeteget tartuk mi rongy zsidóbé-rencek, kommunisták, angolbarátok... Emlékezz csak fiam, hiába nézel így rám, tudom mit akarsz mondani. Jogotok volt a forradalomra, becsapott benneteket az állam és az egyetem... Téli éjszakákon havat lapátoltatok a diplomátokkal, de te voltál az, vér a véreimből, aki levélben fenyegetett meg, hogy lesújt majd rám a magyar ököl, hogy szégyene vagyok a fajtámnak és családomnak és ha nem te voltál, ti voltatok, kitarás, éljen Szá-lasi... Ne mutasd, mondtam már, elhi-szem, hogy nem véres a kez... de mégis a te kezdet törté össze a Lánchidat, te ölted meg a nővéreimet, te voltál a haláltáborok porkolábja, mindegy, fiam, hogy az alatt a vidéki kávéházban billár-doztál, esetleg hosi babért és ikont gyűj-töttél az ukrán parasztoknál... Hidd el, nincs bennem semmi bosszuvágy el-lened és ellenetek, szeretnék megmen-teni, édes fiam, és az a reményem, hogy meg is fogunk menteni benneteket, mert én legalább így fogom fel életem célját, hogy akinek nem véres a keze, és nem mocskos a lelkiismerete, csak éppen téve-dett, az új életet kezdhessen, csak nem ilyen könnyen, egy ilyen levéllel, értsd meg, fiam, bűnhődnotok kell, mint ahogy valamennyien bűnhődünk ne sirj, ez nem segít most rajtad, dobd el védekező érvei-det és támadó könnyeidet, hiába jajdulsz fel, hogy „Mit tettem én!? Semmit se tettem!...” Ez a semmi volt a bűn, az ösztön kihagyása, mert tanult meg, édes fiam, roppant feszültségek idején az ösz-tön és az erkölcs ugyanaz, s az erkölcsben tévedni nem lehet.

Veszünk

**hullott
almát**

STOLLWERCK S. A.

Braşov, Hosszu utca 106.

A száműzött vásárló

Riport a szentgyörgyi drágaságról

(Sepsiszentgyörgy.) Aki állandóan utazik, könnyen megállapíthatja, hogy Háromszék fővárosában, Szentgyörgyön hi-tetetlen drágaság uralkodik. Menj Szent-györgyön akár az üzletekbe, vagy vendég-lőkbe, avagy érdeklődj a piaci árak fe-lől, megdöbbenve veszed tudomásul, hogy minden lényegesen drágább, mint a Szé-kelyföld akármelyik városában, vagy a szomszédos Brassóban.

A szentgyörgyi dolgozó társadalomnak tuínyomó része ipari munkás s bár talán a legnagyobb szükségük volna árucikke-re, teljesen elriadtak mind a piac, mind pedig az üzletek látogatásától. Ezt a sza-badpórázra engedett drágasági tünetet egyezben már megpróbálták letörni. Az eredmény talán csak annyiban mutatko-zott meg, hogy máról-holnapra minden-féle eltűnt.

A boltban

Sorra vettük a kereskedéseket. Legtöbb helyen üres állványokat találtunk. A pa-nasz általános. „Áruhiány van, kérem. Be-utaztuk az egész országot, de árut nem kaptunk” — mondja a boltos. Látogató-sunk időpontjában egy sokszoknyás fel-sőháromszéki asszony sodródik be az ajtón.

— Karton van-e, instálom — kérdezi tágra nyílt szemmel.

— Talán lesz egy kevés belőle — vá-laszolja a kereskedő, tekintetét azonban nem veszi le rólunk.

Előkerülnek a szükséges kartonok, de akad ott még finomabb kelme is, csak pénz kellene hozzá.

— Hja! — mondja a kereskedő — mi is ilyen áron szereztük be Bu'ares-ből! Egy másik kereskedésben éppen a számlák rendezgetésén dolgozik a tex-tiles.

— Nézz meg ezt a halom számlát — mondja önértzetesen — én csak kezdő kereskedő vagyok, de számla nélkül nem vásárolok.

De próbáljon meg másutt számlát kér-ni! Nem kap, mert számla nélkül vásá-rolnak. Sőt az üzletből kiárusított áru-ról sem vezetnek nyilvántartást. Ezért van az, hogy egyik kereskedő zsirosra ke-

resi magát, míg a másik a szárazkenyérre valót sem tudja előkaparni.

— Tessék megírni, hogy Sepsiszen-gyön a kereskedésekben azért drágább minden, mint a szomszédos városokban, mert az ellenőrző szervek nem elég ügye-sek a feketések leleplezésében.

A vendéglőben

Hasonló az eset a vendéglőkben is. Fe-hér abroszokon habos sörörszörök tán-cólnak a szemünk előtt.

Régi, megszokott kávéházi törzsvendé-geket pillantunk meg, akik ezuttal is ki-cserélik egymás gondolatait.

— Egy korsó sör (kiskorsó) kétszáz lej — hangzik a főpincér energikus válasza.

Igaz, hogy a sör nem közszükségleti cikk, de mégis ide kell iktatni, hogy u-gyanaz a minőségű sör, ugyanolyan nagy-ságu korsóban Szentgyörgyön 200 lej, míg a szomszédos nagyvárosban, Brassó-ban 150 lej. Nem is beszélve a vendéglői ételekről, amelyeknek árai toronymagasan a más városokban ma is tartott árak fölé emelkednek.

A piacon

A szentgyörgyi piac a mindjebban fo-kozódó drágaság következtében elnépte-lenedett. A 30—40 ezer lejes fizetési al-kalmazottak nem tudnak lépést tartani a paprikának és a paradicsomnak egymás-sal versengő árával. Nem is beszélve a gyümölcsökről, szőlőről, almáról, ame-lyeknek árait csillagászati számokban fe-jezi ki a piaci kereskedő.

Szentgyörgyön a drágaságot mindenki érzi. Mint hírlík, mozgalom indul meg a kérdés tisztázására. Érkekezten beszélük meg a tennivalókat, meghallgatjuk ma-gát a kereskedőt, méltányolni fogják az őt sújtó adót, de meghallgatják magát a ve-vőt is. Az újonnan meginduló mozgalom talán eredményt hoz.

Annak a reményünknek adunk kifeje-zést, hogy az üzletektől, piactól elriasztott tömegek újra visszatérhetnek szá-műzetségéből és újra vásárlói lehetnek az árúknak. Mert vásárlók nélkül kereskedő sincsen.

BUJDOSÓ GYULA

Dalol a nép

Miénk az erő

Szülőföldünk

Mi építettünk pompás palotát,
Ha kellett szétzúztunk kősziklát!
Kezünk nyomán csodák fakadtak,
Mégis, mi voltunk az elnyomottak.

Mi létezik körülöttünk.
Mi csináltuk, nem dőzsöltünk.
Verejtékes munkánk árán,
Mások jártak cifrán, léhán.

Kinnal-könnel éltük létünk,
Rabság volt a szegénységünk.
Máskan védjük gazdagságát,
Miénk árán szabadságát.

Övök volt a korbács, a mult,
S elnyomtak minket aljasul.
Miénk lesz most már a jövő!
Mert a miénk minden erő!

Gál István,
Schiel-gyári munkás.

Mi akik e drága földön
Születtünk az ősi riggön.
Hegyes, völgyes itt ez a táj,
Kincsest gazdag dus Kánaán.

Magyar, román együtt élünk
Hol a kard oly sokszor csendült,
Van itt elég közös kincsünk,
Erdély... a mi ősi földünk.

A Kárpátok hosszu sora
A szabadság ősi vára,
Ez a vár mint kemény bástya,
Közös éltünk súlyát tartja.

Ó drága föld, mivé lettél?
Csatamező, hol küzd a nép!
Nem hiába folyt ott a vér,
A győzelem lesz a miénk,

Simon János,
vasutas.

Rövid- és galanteriárkereskedő!

Legelőszőbb beszerzési forrás a

Telefon 23—98.

„PROGRES”

Brassó, Str. Hirschler 1.

Engros!

Detalii

„PAPETĂRIA UNIVERSALĂ”
papir- és írószerekkereskedés, papírraktár

Tulajdonosok: WEISZFEILER S. és FORIL GH.
Brassó, Hirschler-utca 6. Telefon 37-15

Füzetek és iskolai felszerelések.

Nagy választék az összes papírárukban, írószerekben, irodai cikkekben. Üzleti papírzacsok, csomagoló-, szőnyeg-, falvédő- és vajpapirok, tapéták, színes- és fehér papírszalvéták stb. NAGYBAN! KICSINYBEN!

Hirek Magyarországról

A MAGYAR-OROSZ Művelődési Társaság azt tűzte ki feladatául, hogy hamarosan kiépítse a magyar-orosz szellemi köz-eledés útjait. Az első lépések a két mű-velődés közeledésének ünneplés meg-nyilvánulásai voltak. Az Operaház disz-hangversenyén Csajkovszkij, Bartok és Kodály művei szerepeltek; Rachmanov drámájának, a «Viharos alkonyat»-nak bemutatója a szovjet irodalom ünnepi estje volt; Gorkij hatalmas műve, az «Éjjeli menedékhely» az orosz szellem mélységeit tárta a magyar nézők elé.

A MAGYAR ÁLLAM mintabirtokot ado-mányoz a Magyar Orosz Művelődési Társaságnak. A birtok főfeladata az, hogy a szovjet mezőgazdaság új eréd-ményeit Magyarországon is meghonosítsa, illetve kipróbálja. A nagyfontosságú cél szolgálata mellett a birtok jövedelmének egy részét tudósok és írók munkájának támogatására is felhasználják.

KEVESEN TUDJÁK, hogy a Budapesten élő Veress Sándor nemcsak magyar, de világviszonylatban is egyike a legkiválóbb zenészerzőknek. Legtöbb művének ki-adási joga Anglia leghíresebb zenemű-kiadójáé. Ujabbban néhány József Attila-verset zenésített meg, melyek a Nemzeti Parasztpártnak a Zenekadémián tartott Dózsa-hangversenyén kerültek bemuta-tásra.

A «BAGDADI TOLVAJ» című Romániá-ban is játszott szovjetfilm Budapestben óriási sikert aratott. Hónapokig játszották egyfolytában.

MEGHALT Petrovics Elek, a Szépművé-szeti Múzeum igazgatója. Szinte negyed-századig állt a múzeum élén, míg a nyilas erőszak őt is elűzte helyéről.

Révai József: Kossuth Lajos

— A Józsa Béla Athenaeum könyvnapj könyve —

Révai József, a neves történettudós, Kossuth Lajos egyéniségét és politikáját mutatja be nagy felkészültséggel meg-irt tanulmányában. A tanulmányról éles meg-figyelőképeségével, eleven ábrázoló mű-vészettel egy századot alakított, hatalmas népmozgalmat vezető államférfiunk a pá-lyáját vetíti elénk. Az elmaradt, fejlődé-sében megrekedt nemzeti hűbéri országból akar ez a lángoló politikai egyéniség új országot, haladó világot alkotni. Rövid néhány év alatt megteremt a forradalmi élcspatort, közben gyakorlati megoldá-sokkal is szolgálja a haladás ügyét. Véd-egyletet, politikai kaszinót, komoly poli-tikai sajtót szervez és általában mindent a forradalom ügyének szolgálatába állít. Börtönbe kerül, de ott sem szünteti be politikai agitációját. Mint később Lenin, titkos utakon irányítja külső munkatársait. 1848-ban bontakozik ki teljesen egyéni-sége, itt világosodik meg politikai útja. Mindent ő szervez, mindenkit ő tartja a lelket. Nemcsak a katonai sikerek nagy-része fűződik az ő nevéhez, mert minden-kor a megfelelő hadvezért választja ki hanem az ország külpolitikájának irányi-tása, a nemzetiségi kérdések a felszínre hozása is Kossuth nagyságára mutat. Az európai haladás és fejlődés rendje szerint küzd a középeurópai demokráci-ért és hirdeti a Dunamedence népeinek szükségszerű és az egyetlen helyes út-at jelentő testvériséget. Békés együttélési híd-et és próbál megvalósítani, az ország népei között. De a zsarnoksággal szövett-kezett reakció eltiporja a magyar szabad-ságot. Révai alapos felkészültséggel, meg-dönthetetlen érvekkel bizonyítja, hogy 48-ban a magyarság az európai népek sza-badságáért küzdött, elharcosa volt a ha-ladó demokratikus világnak. Igen tanul-ságos részletei a könyvnek azok ahol a magyar-román kérdést fejtegeti a szerző, kimutatva, hogy a szabadságharc idején megtörtént közeledést csak az osztrák re-akció ármánykodása döntötte meg. A könyv időszerűségén túl is újabb történeti irodalmunknak az egyik legkomolyabb alkotása. [—ács.]

Faludban nem kapható
a Népi Egység?

Még ma írj nekünk
és mi azonnal in-tézkedünk! Címünk:

„Népi Egység”
Braşov, P. Gh. Enescu 2.

== HIREK ==

NÉPI EGYSÉG

Szerkesztőség: Str. Arcinilor (Otvés-u.) 16, Tel. 17-58
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsater) 2, Tel. 22-69

Előfizetési díj postai kézbesítéssel egy hónapra 1000 lei

Naptár

Vasárnap, 1945. szeptember 9. A nap 5 óra 29 perckor kel és 6 óra 22 perckor nyugszik. — Kat. Klávor Sz. Pét. — Prot. Adám. — Ort. Ioachim és Ana. — Zsidó: 5706 év Tisri hó 2.

Hétfő, 1945. szeptember 10. A nap 5 óra 30 perckor kel és 6 óra 22 perckor nyugszik. — Kat. Tolent. Miklós. — Prot. Erik. — Ort. Menodora. — Zsidó: 5706 év Tisri hó 3.

Brassói mozgóképműsora

Aro: A vihar. Astra: Valamit visz a víz (magyar film). Capitol: A sors ereje. CFR film-színház: A láthatatlan ember. Corso: A mexikói lilium. Lumina: Dora Nelson. Redut: Mosolygni tessék.

Szolgálatos gyógyszerárak Brassóban

Szombaton: „Az arany koronához” Scholtes Katalin utca 7.

Vasárnap: „Az arany kereszthez” Lukas. Vasut utca 20/a.

Hétfőn: „Az arany oroszlanhoz” Schneider, Kapu utca 15/a.

— **A demokrata sajtó ünnepe.** Ma egy éve, 1944 szeptember 9-én jelent meg Brassóban a „Drum Nou”. Ez alkalommal örömmel üdvözzük harcos demokrata lapársunkat.

— **Földrengés Brassóban.** Tegnap, pénteken, délután hat óra előtt 11 perccel, a városban heves földrengések voltak észlelhetők, amelyek központja valószínűleg — mint az 1940 évi földrengés esetében — ismét a moldvai Vrancea hegységben lehetett. A földrengés közelebbi részleteiről lapzártáig még nem érkezett jelentés.

— **Beiratások a brassói római kat. leánygimnáziumba.** — A brassói római katolikus leánygimnáziumban a beiratkozások a következő sorrendben történnek: az első osztályba szeptember 10-től 15-ig, a II–VIII. osztályba szeptember 15-től 20-ig. A javítóvizsgák szeptember 20-án, a felvételi vizsgák az V. osztályba szeptember 24-én lesznek. Jelentkezések és beiratkozások a zárótan napokra 8–11 óra között.

— **Bennlakás a brassói katolikus leányintézetekben.** — A brassói római katolikus elemi és középiskolák bennlakása az idén újból megnyílik. Részletes felvilágosítást az intézet igazgatósága ad.

— **A református elemi iskolában a beiratkozás nem a Plevna-utca, hanem a Prezan (volt Kóbánya) utca 2 szám alatt történik délután 9–12 és délután 4–6 órák között.**

— **Beiratkozások a brassói református leánygimnáziumba.** — Megkezdődtek a beiratkozások a brassói református leánygimnáziumba és a kereskedelmi liceumba. Mindkét intézetnek nyilvánossági joga van, és bennlakást tart fenn. Az első osztálytól kezdve veszi az egységes gimnázium. Szükséges okmányok: állami és egyházi keresztlevele, állampolgársági, újranyomtatási és iskolai bizonyítvány. Beiratkozni naponta lehet az intézet Kut-utca (Calea Victoriei) 7 szám alatt. Bejárat: Mester-utca (Vlad Tepes) 16 szám, naponta a délelőtti órákban.

— **Beiratkozás a marosvásárhelyi állami kereskedelmi liceumba.** A marosvásárhelyi magyar tanuló állami kereskedelmi liceum (ezelőtt kereskedelmi középiskola) a beiratkozásokat 1945 szeptember 15–26 között tartja meg. Az V. osztályba beiratkozó tanulók felvételi vizsgát kell töltenek. Beiratási díj 5000, a tandíj 25.000 lei, a felvételi vizsga díja pedig 1200 lei.

— **A Schielgyári alkalmazottak közművelődési előadása.** Az „Augustus 23-i kupaverseny” keretében a brassói Schiel-gyári munkássága rendkívül színvonalas műsori közművelődési előadást rendezett a Modern mozgótermében. Az alig néhány hónapja megalakult közművelődési osztály az „Augustus 23-i kupaverseny” bizottsága előtt ténylesen megállta helyét, úgy hogy a hatalmas sikerre való tekintettel az előadást legközelebb valamelyik belvárosi nagy befogadóképességű teremben is megismétlik.

Lapzártakor jelentük:

BERLIN: Japán legyőzése alkalmából a német fővárost megszálló négy nagyhatalom pénteken hatalmas katonai felvonulást rendezett Berlinben. Az ünnepség végén Zsukov tábornagy mondott beszédet.

TOKIÓ: Az amerikai csapatok szombaton reggel megkezdtek bevonulásukat Tokióba. A japán fővárosban áthaladó menetoszlop hossza öt kilométert tett ki. Ez alkalommal elvonultak a japán császári palota előtt és az amerikai nagykövetség épületére kitűzték az Egyesült Államok zászlaját.

PRAGA: Firlinger csehszlovák miniszterelnök repülőgépen visszatért Prágába. Ezt megelőzően nyilatkozott a sajtó képviselői előtt a német lakosság Csehszlovákiából való kitelepítéséről. Ugyanakkor bejelentette, hogy egyidejűleg a világba szétszóródott valamennyi csehszlovák népcsoportot vissza kívánják telepíteni az anyaországba. A szomszéd népekkel, köztük a magyarokkal is, a legbarátságos viszonyt kívánják fenntartani.

Testnevelés

LABDARUGÁS.

Hakoah–Ellátási alkalmazottak 11:0 (5:0)

Csütörtőlőn délután az Olympia pályán (5:0)

Csütörtőlőn délután az Olympia pályán a gyenge játékerőt képviselő Ellátási alkalmazottak csapatát a Hakoah lehenyerte.

Metrom–Haladó ifjak 5:3 (2:0).

A haladóifjak nagy reménnyel léptek a pályára, mert játéksaikk legnagyobb részt az UAB, IAR, ACFR játékosokból tevődött össze, a Metrom azonban megállította helyét és két gólkülömbőséggel győzött.

Kerékpár

A „Cursa Victoria” harmadik szakaszának, Bukarest–Oltenei–Bukarest egyéni győztese ismét E. Norvadian (V. Dacia). A 118 kilométeres távot 4 óra 7 perc és 15 mp. alatt tette meg, ami 28.569 km-es átlagnak felel meg óránként. Ugyanannyi idő alatt futották be a távot még az alábbi versenyzők: N. I. Tapu (M), N. Chicomban (UAB), Tr. Chicomban (IAR).

Astra Mozdó Brassó

Ma és a következő napokon

Zilahy Lajos
világhírű regénye filmen

Valamit visz a víz

Főszereplők:

Karády Katalin
Jávör Pál

Bélyeggyűjtők!

Reidinger Zoltán, a közismert bélyeggyűjtő Brassóban, str. Reg. Carol 7 sz. a

„Filatelia pentru toți”

cég alatt ez év szeptember 7-én bélyeg-irodát nyitott és az alkalmából ajánlatot tesz az összes romániai és európai emlékbélyeg sorozatokra.

Ujdonságsszolgálat napi áron.

Az érdeklődőket meghívja irodája meg-látogatására.

Vesz, elad, cserél.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető jó férj nevelőapja, testvér, sógor és rokon

Papp András
volt CFR kalauz

életének 58-ik évében, második házasságának 7-ik évében rövid szenvedés után pénteken, szeptember 7-én visszaadta lelket Teremtőjének.

Drága halottunk földi maradványait vasárnap, szeptember 9-én délután 5 óra-kor helyezték örök nyugalomra a református temető halottas házából, katolikus szertartás szerint.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Brassó, 1945 szeptember 7-én.

A gyászoló család.

épületére kitűzték az Egyesült Államok zászlaját.

PRAGA: Firlinger csehszlovák miniszterelnök repülőgépen visszatért Prágába. Ezt megelőzően nyilatkozott a sajtó képviselői előtt a német lakosság Csehszlovákiából való kitelepítéséről. Ugyanakkor bejelentette, hogy egyidejűleg a világba szétszóródott valamennyi csehszlovák népcsoportot vissza kívánják telepíteni az anyaországba. A szomszéd népekkel, köztük a magyarokkal is, a legbarátságos viszonyt kívánják fenntartani.

C. Gheorgescu (UAB), D. Hereniuc (M), I. Silvestru (M), Gh. Negoiescu (VCR), Gh. Coman (PI), M. Stehănescu, I. Bors (V. Dacia), C. Burcea (VCR), I. Simionescu (UAB), I. Stoicescu (UAB).

A harmadik futam után az egyesületi rangsor a következő: 1. Metropola, 41 óra 42 perc 36 mp., 51 pont. 2. UAB, 41 óra 47 perc 57 mp., 58 pont. 3. VCR 42 óra 02 perc 43 mp. 4. Viforul Dacia 43 óra 36 perc 51 mp.

Az összesített egyéni versenyben N. I. Tapu (M) 13 óra 53 perc 57 mp.-cel és 10 ponttal vezet, 2. N. Chicomban (UAB) ugyanannyi idő, 10 pont. 3. C. Gheorgescu (UAB) ugyanannyi idő, 13 pont. 4. D. Hereniuc (M) ugyanannyi idő 17 pont. 5. Gh. Negoiescu ugyanannyi idő 22 pont. 6. E. Norvadian (V. Dacia) 13 óra 54 perc 42 mp. 12 pont.

A verseny negyedik szakaszának utvonala Bukarest–Găesti–Bukarest, az utána következő Bukarest–Brassó lesz.

Redut Mozgó Brassó

Őszi idény megnyitó

Tessék mosolyogni

Az 1945-ben készült nagy amerikai film bemutatója vidámság ünnepe.

GRACE FIELDS-el

az ellenállhatatlan amerikai komikussal.

Két órai kacagás.

Zene. Balett. Diszka kiállítás.

Legújabb amerikai híradó.

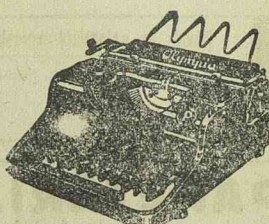
Előadások naponta 3⁰⁰, 5⁰⁰, 8⁰⁰ órák kezdődnek.

Pályázati hirdetés.

A ciszszentdomokosi róm. kath. egyháztanács-iskolaszék a kántor-tanítói állásra pályázatot hirdet.

Az állás javadalma: 1. Természetbeni lakás (3 szoba, konyha, kamra, megfelelő gazdasági épületekkel, gyümölcs- és veteményes kerttel. 2. 1504 □-l szántó, 9 hold 850 □-l ordai kaszáló, 3. Fizetés az egyházközségtől havi 20.000 lei, futtatónyarra évi 150.000 lei. 4. 17 hold erdőterület. 5. Stóljásvédelem szolgálat szerint. 6. Tanítói fizetés, kötelezettségek: Az istentiszteleti tevékenységekkel kapcsolatos összes kántori teendőik végzése, egyházi énektanítás, az iskolában a kijelölt osztály vezérése, társadalmi, kulturális tevékenység és az egyesületi élet vezetésében közreműködés. Pályázati határidő 1945. szeptember 23. Kántor-probán való megjelenés a pályázati határidőbe eső vasárnapok valamelyikén kötelező. Okmányokkal felszerelt pályázati kéresek Róm. kat. egyháztanács-iskolaszék Ciszszentdomokos címre küldendők. Ciszszentdomokos, 1945. szept. 1-én. Róm. kat. egyháztanács.

Todor Ion jun.

író-címző-számoló-könyvelő-sokszorosító-gépjárató szakműhelye — új gépek lerakata
BRASOV Str. Reg. Carol 31 (volt „Olimpia”) TELEFON 29-47. — Keresk. Kam. bej. sz. 4798/1941.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés 10 szócím 500 lei, minden további szó 50 lei. Az ingatlan és üzleti célt szolgáló hirdetéseknek kétszeres díjszabás. A háromszorra feladott hirdetések után a negyedszeri felvétel ingyenes.

Foglalkozás

Diplomás zeneakadémiai végzettségű tanár, zongora és akkordion lelkéket ad lakásán. Prof. Alexandrescu Margó. Érdeklődni és iratkozni mindennap. 2307

Mindenest 45–55 év közötti keresek. Bida kanitány. Brassó, Compania de pomieri. 2307

Bolnoki turistaház részére az Enclán Turista Egyesület gazdát keres, aki szeptember 15-én október 1-ig, vagy amint a körülmények engedik, elfoglalja állását. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérünk. 2197

Keresek asztalossegédet és inast. Brassó, Kereszt utca 1. 2247

Gyakorlott fűrészhőmérő munkásokat azonnal felvevő Cadeco. Brassó, Regele Carol 9. 2283

Mindenest és Értekezési iratokkal azonnal alkalmaznak jó fizetéssel Buzeniha. Cim: Brassó, Lepidatu-utca 2, apart. 2. Chlodorodt gyár udvarán. 2320

Angol nyelvtanfolyam kezdők és haladók számára szeptember 17-én kezdődik. Beiratkozások: Brassó, Vár-utca 32. 2296

Adás-vétel

Háromkeresű biciklit veszek. Rokokantnak megfelelő előnyben. Beíratni a kiadóban. 2263

Eladó pontosan író ébresztő óra és egy órást mérő óra, érdeklődni lehet Hosszu u. 44. d. u. 2–4. 2306

Eladók különböző egyszerű bútorok és egy székkel női kabát, Brassó, Dr. Marinescu 11 (Hosszú gyalogút). 2313

Szállítószekér és három eladók. Cristian, Str. Teilor 60 (Brassó). 2314

Gyermekkosci, mely jó állapotban eladó. Brassó, Str. Dr. Vasile Lucaci 102. (Udvarban első ártól). 2303

Saxofon, négy motorral felszerelt, ballon gumis bicikli jó állapotban eladó. Dr. Papp, Brassó, Regele Mihai 5 szám. 2299

Eladó 40-as férfi és 38-as női cipő, hegedű, diszkó-kötésű könyvek, metszett füvegkészlet, Sepsiszentgyörgy, Csik-u. 29. 2203

Használt férfi ruhát jó állapotban, sőt színből keresek magasság termelő. Ajánlatokat „O. A.” jellegre a kiadóba kérek. 2284

Téli kabát jó állapotban közép termékre eladó. Brassó, Gh. Lazar 1a. ap. 1. Ugyanott gyapjú és angoraszáltervek kitért vállalom. 2317

Ingatlan

Házak, telkek Landan utján adon és végyen. Brassó, Telefon 17-23, General Moșoiu 25. 2237

Házak, parcellák, ipari telkek adás-vételét előnyben és gyorsan kezeli a régi és megbízható Prompt ingatlanforgalmi iroda. Brassó, Főter 8. Telefon 38-91. 1903

Egy házhely eladó. Érdeklődni Bácsfalva 199 házszám alatt. 2319

Bérlés

Keresek egy vagy két szobát, konyhát, fürdőszobát lakást a központban. Cim a kiadóban. 2277

Vegyes

Ingyen fűrészkorpa, valamint gyűjtőfogó szakkérel állandóan elvihető Schiel gépgyártól. Brassó. 2312

31 éves özvegyasszony komoly magyar férfi ismeretséget keres házasság céljából. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Házasság” jellegre. 2301

Ki tud róla? Szabó Lajos honvéd. tábori posta 861. B. 32. dandárvezető, „Aki Borasfűre, Anikó menedékházán aki tanár volt”. Ertesztés aggodó szüleit Szabó Lajos, Brassó, Dnpkíniste 33 sz. 2285

Vendéglő, kocsmá vagy bodogengedélyt bérelek. Cim a kiadóban. 2316

Bukarest

Legújabb modellek:

stúdiók, ebédlők, konyhabutorok
sleiflakkban, fotelágyak
Bucuresti 2244

A Magyar Kölcsonkönyvtár. Bukarest, C. Victoriei 50. szobal (Telefon palotával szemben) bukaresti apróhirdetéseket eredeti kiadóhivatali árkán veszi fel. 1798

Ekszeri drágakövet, történetet, ezüsttárgyat minden mennyiségben legmagasabb áron vásárol E. I. SIROTA ékszerező, Buceresti, Strada Sft. Ionia 4. Értekezre vonatkozó mindennemű felvilágosításért bizalommal forduljon hozzám. 1672

Vettél már

Petőli emléklapot? A multnak

áldozol, a jövőnek áldozol ezzel!

Arusitja a Magyar Népi Szövetség

minden tagozata és a

„Népi Egység” kiadóhivatala.

Brassó, Rózsater 2. Telefon 22-69.